

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGSĖJIS - SEPTEBER 12, 1992

Nr. 179

Dvasininkai rinkimuose nekandidatuos

Penktadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 11 d. (Elta) — Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Bačkis rugsėjo 10 d., kalbėdamas per Lietuvos televiziją, pasakė, kad dvasininkai rinkimuose nekandidatuos. „Dvasininkų visai kitas pašaukimas. Mums ir taip trūksta kunigų, apaštalių, kurie eiti į mokyklą ir visuomenę, tad Bažnyčios nuostata rinkimų atžvilgiu nėra išgalvotas dalykas, o pagrįsta praktine patirtimi. Į politiką, arkivyskupo žodžiais, „turi eiti pasauliečiai. Yra nemaža dorų inteligentų, galinčių kovoti už žmonių interesus, tačiau jie bijo eiti į politikos barą, lyg politika būtų kažkas nešvaraus. Tai neteisinga pozicija“. Arkivyskupas paragino mūsų doruosius profesorius, specialistus, kitus inteligentus atstovus, iki šiol kukliai tylėjusius, ateiti į politiką su savo principais, savo kompetencija. „Kitaip, paliksime laisvą lauką buvusiesiems vadovams, kurie ir vadovaus mums pagal senus savo principus“.

kuro kainos. Tam reikėtų daugiau kaip 5 milijonų rublių. Tikimasi, kad į biudžetą jie įplauks iš mokesčių.

Isteigtas komercinis bankas

Lietuvos vyriausybė nutarė įsteigti Lietuvos valstybinį komercinį banką. Šis bankas steigiamas reorganizuojant Lietuvos banką jo komercinės dalies pagrindu.

Radio stočiai sklypas prie jūros

Lietuvos vyriausybė nutarė leisti Palangos miesto savivaldybei išnuomoti pajūryje 50 hektarų žemės sklypą Lietuvos „Didžiosios Britanijos akcinės bendrovės „Baltic Radio International“ stoties statybai. Sklypas išnuomojamas 15 metų. Atsiradus būtinumui į šiaurę nuo šventosios gyvenvietės statyti jūrų uostą bei jo aptarnavimo terminalus, stotis turėtų būti demontuota.

Į Lenkiją — sviestą, iš Lenkijos — cukrų

Užsienio prekybos akcinė bendrovė „Agrolitas“ sudarė ilgalaikį prekybinį kontraktą su Lenkijos firma „Jova“, pagal kurį į kaimyninę šalį bus siunčiami fermentiniai sūriai, sviestas, kiti gaminiai iš pieno. „Jova“ firmos vadovybė taip pat domina Lietuvos mėsos fabriko gamybos atliekas. O „Jova“ Lietuvos konditerijos pramonei pradėjo tiekti kakavos milteilus, cukrų, prieskonius.

Linai — vakar, šiandien ir rytoj

Vilniuje prasidėjo pirmasis tarptautinis dailininkų-tekstilinių simpoziumas. Jo proga „Arkos“ galerijoje atidaryta paroda „Linai-92“. Simpoziume dalyvauja dailininkai iš JAV, Ispanijos, Skandinavijos šalių. Dailės akademijoje bus skaitomi pranešimai, simpoziumo dalyviai dirbs kūrybinius darbus, kuriais po savaitės papildys parodos ekspoziciją. Simpoziumo tikslas — apžvelgti lino tradicijas įvairiuose kraštuose, išsiaiškinti šio pluošto panaudojimo galimybes mūsų dienomis ir ateityje. (V.P.)

Valstybės biudžetas ne deficitinis

Rugsėjo 9 d. naujasis finansų ministras Audrys Misevičius surengė pirmąją spaudos konferenciją. „Dabar valstybės biudžetas ne deficitinis: išlaidos neviršija pajamų, bet finansų sistema šlubuoja ypač todėl, kad nėra tinkamos mokesčių apskaitos, didelė jų dalis neįplaukia į biudžetą“, pasakė ministras ir užtikrino, kad bus skatinami mokesčių inspektoriai — jų algos priklausys nuo atlikto darbo. Žadama keisti bendrojo ir individualiojo akcizo pelno mokesčius. Ministras taip pat pasakė už tai, kad nebūtų iš Lietuvos pusės apmokestinama įvežama Rytų produkcija — lengviau būtų įmonėms.

Finansų ministerija, užsibrėžusi ginti žmones nuo žiemos šalčių, nori dotuoti bent dalį

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV Atstovų rūmai pravedė įstatymo projektą, kuriuo darbdaviams būtų privaloma duoti savo darbininkams iki 12 savaičių neapmokamo laiko laukti ar kitaip tvarkyti šeimos reikalus, nenuostojant darbo ar senaties teisių, nežiūrint, kad prez. Bush žadėjo tirti „veto“, jei tas įstatymas būtų pateiktas jam pasirašyti.

— Jugoslavijos užsienio ministras atsistatydino, kaltindamas premjerą Milan Panič kenkiant Serbijos interesams tarptautiniuose pasitarimuose. Jis yra šalininkas Serbijos prez. S. Milošević, kuris veda „etniško švarinimo“ karą.

Penki šimtai dešiniųjų pažiūrų maskviečiai žygiavo Maskvos gatvėmis, protestuodami galima Kurilų salų grąžinimą Japonijai. Kalbama, tačiau, kad Jelcinas atšaukė vizitą į Japoniją ne vien dėl nutrūkusio derybų dėl Kurilų salų, bet ir tam, kad sumažintų įtampą kaip tik tuo metu, kai teks griežtai kalbėtis su ministrais dėl ekonominių reformų griežtesnio vykdymo, kai jau ir taip žmonės nebeįsigauna ekonominių trūkumų.

Japonijos diplomatai kaltinami už Jelcino vizito atšaukimą

Tokioje, rugsėjo 10 d. — Rusijos prezidentui Boris Jelcin'ui atšaukus kelionę Japonijon, Japonijoje valdžia buvo plačiai kritikuojama, per smarkiai spaudus jau ir taip savame krašte spaudžiamą Boris Jelcin'ą ir dėl to praradus išskirtinę progą atitaisyti ryšius su Rusija.

Siauriniausios Japonijos salos Hokkaido gubernatoriaus spaudos korespondentams pasakė: — Brazilijoje, kylant viešam spaudimui atstatyti prezidentą Fernando Collor de Mello, atsistatydinimo raštą prezidentui įteikė Valstybės ministras Jorge Bornhausen, įsitikinęs, kad prezidentui jau nebeįmanoma išsilaikyti.

— Bosnijoje ir Hercegovinoje Jungtinės Tautos žymiai padidins savo dalinius, pridedant bent 5,000 NATO dalinių, kurių uždavinys — lydėti pašalpos konvojus.

— Pietų Afrikoje Afriekiečių Nacionalinio Kongreso vadas Nelson Mandela sutiko pasitarimui su prezidentu F. W. DeKlerk, ieškanč būdų išvengti kruvinių susirėmimų, kokie įvyko Ciskei krašte praėjusią savaitę.

— Izraelis derasi su Sirija, norint sudaryti gaires ilgiamui išgauti taiką tarp šių dviejų kraštų. Izraelis kalba apie grąžinimą bent dalį Golanau aukštumų, kurias Izraelis pasigrobė 1967 karo metu.

— Kinija padės Iranui pastatyti atominę elektrinę, teikdama tam visas medžiagas. Nors abu kraštai pakartotinai pabrėžia, jog jie siekia tik taikių tikslų ir elektrinės statyba bus Tarptautinės Atominės Energijos Agentūros priežiūroje, JAV ir Vakarų kraštai bijo, kad Iranas siekia išvystyti atominis ginklus su Kinijos pagalba.

„Japonija taikę laimėti 100 taškų, ir galų gale gavo 0“. Kadangi toji sala taip arti Rusijos, joje daugumos nuomonė linksta į kokį nors kompromisą, norint pagerinti ekonominius ryšius. Asahi Šimbun laikraštis, kuris paprastai linkęs kritikuoti valdžią, rašė, jog Jelcino vizitas buvo auka „prastos diplomatinės, kurią vedė trečios kokybės diplomatai antros kokybės ekonomijoje“. Straipsnyje buvo aišku, jog visi šie epitetai taikomi Japonijai. Nepagailėjo kritikos ir dabartinio ministro pirmininko Miyazawa kritikai.

Vienas Japonas politinių mokslų profesorius išreiškė nuomonę, jog Jelcinas apskaičiavo, jog pasaulio politinė opinija labiau vertins pagalbą Rusijai atsistatyti ekonomikai, negu teisėtų žemių atidavimą Japonijai ir tad ryžosi imtis kietos pozicijos Kurilų salų atžvilgiu, tikėdamas, jog derybų nutrūkimas bus paskaitytas Japonijos

nenaudai. „Jis nesuklydo“, konstatavo profesorius.

Kitas japonas, Rusijos istorijos profesorius konstatavo: „Tai ryškiausias pavyzdys, kad Japonija tebėra iškiliusi Šaltojo karo galvosenos pinklėse, nors Japonija visuomet buvo JAV-ų remiama“. Japonijoje rašoma, jog derybose Maskvoje, Japonija sau leido mėgautis savo nacionalistinėmis jausmais, apsiškaučiuodama, kaip aršiai rusų visuomenę spaudžia savo vyriausybę ginti valstybės garbę, jokių būdu negrąžinant salų. Japonams taip rūpėjo kuo daugiau išgauti iš rusų dėl salų, žinant jų nepakenčiamą ekonominę padėtį, kad jie nepastebėtų, jog šiuo atveju rusai buvo pasiryžę net atsisakyti ekonominės pagalbos, kalba politikos ekspertai Japonijoje.

Balsuotojų apklaušinėjimas Japonijoje tačiau rodo, kad dauguma remia valdžios poziciją dėl salų grąžinimo. Bet nežinoma, ar jie salų atgavimą laiko pirmo prioriteto klausimu, ar stato kitus reikalus aukščiau, kaip, pvz., ekonominių ryšių kūrimą su Rusija.

Senate neskyrė lėšų Homestead bazės atstatymui

Washington, DC, rugsėjo 10 d. — JAV Senato lėšų komisija 12-8 balsų santykiu atmetė prezidento Bush prašymą lėšų atstatyti Homestead oro pajėgų bazę Floridoje. Floridos atstovai Kongrese imsis veiklos pristatyti balsavimui įstatymo projektą pačiame Senate, kuriuo būtų skiriama prez. Bush prašytoji 480 mil. dol. suma bazei atstatyti. Bazė buvo pagrindinis darbdavys pietinėje Floridoje, samdžiusi 8,400 civilinio ir karinio personalo, įnešanti daugiau kaip 405 mil. dol. per metus į tos vietovės ekonomiką. Tad jos neatstatymas apunkins uraganą nusiaubtos vietovės atstatymą.

Bet antra vertus, Kongresui jaučiant spaudimą mažinti federalines išlaidas, nusiaubtos bazės neatstatymas atrodo kaip

politiškai mažiau kenksmingas būdas sumažinti Gynybos departamento išlaidas, negu uždaryti bazę, kurioje nors kitoje valstijoje, kur juos rinksiantieji balsuotojai gyvena.

Nors gub. Bill Clinton bandė politiškai apsaugoti, ir pats indorseuodamas prezidento Bush pažadą atstatyti Homestead oro pajėgų bazę, jis, atrodo, mažai ką darė įtikinti Senato lėšų komisiją skirti lėšas atstatymui. Tad šis demokratų valdomos Senato komisijos veiksmas panaikino Clintono galimybę laimėti balsų daugumą Floridoje, bet jis daug ką įtikins, kad demokratai yra nemažiau susirūpinę biudžeto deficitu, negu respublikonai.

Senato finansų komisija, įvairiai apkarpiusi prezidento Bush pasiūlytą Floridos pašalpos bu-

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXS (312) 585-8284

Kohl prisipažįsta klydęs ir nori dirbti su opozicija

Bona, rugsėjo 9 d. — Vokietijos kancleris Helmut Kohl, trečiadienį kalbėdamas Vokietijos parlamente — Bundestage, prisipažino, kad kai kuriais atžvilgiais klaidingai pasielgė Vokietijos sujungimo reikalu. „Daug ką darėme teisingai, bet kai kuriuos dalykus ir neteisingai“, jis sakė. Parlamente baigiant tris dienas svarstybų dėl Vokietijos biudžeto, Kohl sakė, kad Vokietijos suvienijimas „atėjo ir su didžiulėmis problemomis — daugiau nei daug kas — jų tarpe ir aš — tikėjomės“.

Bet kancleris pajaukė vis dažnėjančius spėjiojimus, kad jo partijos — Krikščionių Demokratų Unijos — populiarumas smunka ir kad dėl to ji galinti įmesti ir imtis formuoti bendrą tautinės vienybės vyriausybę kartu su opozicine Socialdemokratų partija. Kohl pasakė, jog jo kanclerystės 10-tos sukakties proga, jo draugai jam kuria kolažą iš laikraščių antraščių, pranašaujančių, jog netrukus bus išmestas iš valdžios. „Aš su dideliu pasitenkinimu juo grožiuos spalio 1 dieną. Gal kolažą net pasikabinsiu savo raštinėje“, jis juokavo.

Daugiausia dėmesio rytams

Parlamento biudžeto svarstybos daugiausia sukosi apie buvusios komunistinės rytinės Vokietijos problemas, kur yra daugybė bedarbių ir kur plinta agresijos veiksmai prieš azilio laukiančius užsieniečius. H. Kohl pranašavo, jog Bona dar ilgu metus turėsianti skirti daugiau, kaip 100 milijonų dolerių per metus pašalpos išmokėjimams, subsidijoms ir investavimams.

Vokietijos kancleris
Helmut Kohl

džeta, patvirtino lėšas 150 mil. dol. mažesnes, negu prezidentas prašė. Komisija paskyrė 26 mil. dol. bazės sutvarkymo, valymo darbams, ir 7.45 bil. dol. pašalpos nuo gamtos nelaimių nukentėjusiems ne tik Floridoje, bet ir Louisianoje ir Guamo saloje Pacifike, kurią neseniai nusiaubė taifūnas Omar. Jie taip pat šimtu milijonų dolerių padidino pašalpą Louisianos austrų bei vėžiukų augintojams ir trimis šimtais milijonų dolerių padidino pašalpą ūkininkams įvairiose kitose JAV vietovėse, nukentėjusiems nuo gamtos nelaimių.

Išgirdęs apie šį Senato komisijos darbą, vienas Baltųjų Rūmų pareigūnas išreiškė nuomonę, jog prez. Bush gali parodyti nepasitenkinimą Senato veiksmu, šiam projektui pasakydamas „veto“, kai jis bus atsiųstas prezidento parašu.

mui rytuose. Visos pagrindinės partijos sutarė, kad reikia tęsti mokesčius rytams. Bet mažai kas svarstė, kaip tokias dideles sumas galima sutelkti.

Centristinės Laisvųjų Demokratų partijos vadas Otto Lambsdorff kalbėjo: „Aš jau 20 metų dalyvauju šiuose parlamento biudžeto debatuose. Bet neatsimenu, kad būtų tiek supainiotų politinių diskusijų, kaip šitame“. Jo nuomone, vienintelis būdas padengti tokias milžiniškas išlaidas yra „atsisakyti augimo vakaruose, kad būtų galima atstatyti rytus“.

Kaip padidinti valstybės pajamas

Helmut Kohl vyriausybė pasiūlė kelis būdus padidinti valstybės pajamas, pvz., padidinti mokesčius už parduodamą gazoliną ar net priversti turtinguosius piliečius pirkti palūkanų nemokančius bonus. Pernai piliečių pajamų mokesčiai jau buvo pakelti 25-iais procentais, tad kancleris nori išvengti dar vieno pakėlimo.

Finansų ministras Theo Waigel ragino imtis „geležinio susiuržymo“ (taupymo) visose valdiškos įstaigos ir pridedo: „Gera vieta pradėti, būtų sustabdyti azilio ieškotojų srautą ir sumažinti jiems duodamą socialinę pašalpą“.

Kiti politikos vadovai sutarė bendradarbiauti, siaurinant azilio ieškotojų srautą ir sumažinti jiems duodamą socialinę pašalpą. Kiti politikos vadovai sutarė bendradarbiauti, siaurinant azilio ieškotojų srautą ir sumažinti jiems duodamą socialinę pašalpą.

Engholm parlamente dėstė: „Tai, ką matome, mus nuvilia. Ši vyriausybė yra kaip laivas, plūduriuojąs audringoje jūroje be kapitono. Jo igulai skubiai reikia įsakymo iš laivo tiltelio, bet laivo karininkai šnekučiuojasi apie orą“.

Dabar jau pradėjo pasitarimus abiejų pagrindinių partijų planuotojai, siekiant sukurti „solidarumo sutartį“, pagal kurią įmonės, turtingi asmenys ir amatininkų unijos visos po lygiai ko nors atsižadėtų, kad apmokėtų nuolat augančias susivienijimo sąskaitas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 12 d.: Gvidas, Valerijonas, Diomedis, Mantminė. Rugsėjo 13 d.: Jonas Aukšburnis, Eulogijus, Vilfreda, Birmantas, Tolminė.

Rugsėjo 14 d.: Šv. Kryžiaus išaukštinimas, Krescencijus, Notburga, Eivinas, Asta.

Rugsėjo 15 d.: Šv. M. Marija Sopulingoji, Nikomedas, Melitina, Vismantas, Nautinga.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:26, leidžiasi 7:07. Temperatūra dieną 78 F (25 C), naktį 58 F (15 C), mažą galimybę lietaus ryte. Sekmadienį saulėta, šilčia, pirmadienį panašus oras, daugiau debesų.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

SENDRAUGIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

ANTANAS MASIONIS

Dvasinio susikaupimo vakaras

Ketvirtadienio vakaras pagal nusistovėjusią tradiciją esti skiriamas dvasiniam susikaupimui: Federacijos dvasios vadovo žodžiui ir žvakių procesijai, kalbant rožinį.

Kun. dr. V. Cukuras savo pasiskaitą pavadino „Ar esame pasiruošę naujam pokyčiui?“ Pradžioje jis paminėjo Vokietijoje įvykusią Katolikių Katalikų dieną, kurioje ir ten buvo net pačių vyskupų nusiskūsta dėl vykstančių pokyčių ten, kur katalikų sąmoningumas ir ištvermė savo tikėjime buvo pavyzdys net kitų kraštų katalikams. Dabar ten pasireiškia trūkumas krikščioniškos dvasios net jų organizacijose. Net ir krikščionys demokratai dabar ten kitokie. Jų Bundestagas ten jau nutarė leisti abortus.

Net ir mūsų ateitininkų tarpe, čia ir Kanadoje, vyksta kažkoks pasikeitimas. Kas mes esame? Kur einame? Turime neužmiršti, kad Prano Dovydaičio straipsnyje iškelti klausimai galioja mums ir dabar. Turime patys būti atsinaujinę Kristuje, kad galėtume savo gyvenimo pavyzdžiu skelbti jį ir kitiems. Palangos konferencijoje ir vėliau buvo jaučiama jėga, kuri veikė toje patijoje paradigmoje, vedė nustatytą keliu. Reino konferencijoje ta paradigma dar nesikeitė. Ateitininkams atvykus į JAV, jau įvyko žymus pasikeitimas, kas kelia nemažą susirūpinimą.

Kunigų kolektyvos šią vasarą Lietuvoje buvo lyg įžangą į atsinaujinimą. Ateitininkų organizacija ten gražiai veikia. Panevėžyje ateitininkai patys stipriausi. Dalyvavo ten ir Arvydas Žygas. Bet kur studentai? Ar galima tais pačiais metodais juos patraukti? Vyresni moksleiviai nepriima to, ko jie nepažįsta. Jie ten negali kritikuoti vadovų. Nėra kam padėti, trūksta pajėgų. Kunigai neturi ten laiko, o laukti nereikėtų, apleidžiant sritį su vyresniais moksleiviais ir studentais dabar.

Clevelande įvykusiame Ateitininkų Tarybos posėdyje nutarta, kad nėra ko laukti, kol Arvydas Žygas išaugs ten iš jauniesniųjų moksleivių ateitininkų vyresniuosius ir studentus, nesimant akcijos su vyresniais moksleiviais ir studentais dabar.

Vienas iš gražiausių jaunimo pasireiškimų šią vasarą buvo pranciškonų pastangomis surengta tikinčiųjų mokinių (be jokių denominacijų) stovykla Giruliuose. Tai buvo tam tikras šviesulys.

Po kun. dr. V. Cukuro paskaitos buvo rožinio pamaldos su žvakių procesija. Del blogo oro ji negalėjo vykti lauke, tad buvo suorganizuota salėje. Buvo užkurtas penkis stotys, prie kurių sustodavome ir prieš kiekvieną rožinio paslaptį buvo skaitomi mūsų poetų religiniai eilėraščiai: Lacrimos, Mačernio ir Putino. Skaitė: Stasė Cibienė, Danutė Grauslytė, Pranė Ažuolienė, Antanas Masionis ir dr. E. A. Judis iš Kanados. Procesi-

jos priekyje gražiai iš medžio išdrožta Rūpintojėlio statulėlė nešė inž. dr. Antanas Juozaitis.

Paskutinį vakarą prisimenant

Penktadienis buvo jau paskutinė studijų savaitės diena. Vakare įvyko jau tradicija tapęs Ginos Čapkauskienės koncertas. Jai akompanavo irgi jau tradicinis akompaniatorius muzikas ir medicinos daktaras Saulius Cibas.

Gina visus žavėjo savo dainavimu. Palydėta gausiais aplodismentais ir ji ir jos akompaniatorius Saulius.

Po žavingo koncerto solistei buvo gražiai padėkota ir pabaigai sugiedotas Ateitininkų himnas. Po to dar buvo pasivaišinta ir su anksčiau išvykti turinčiais jau ir atsiveikinta. Dauguma dar pasiliko kitam rytui, 8:30 šv. Mišioms.

Bendri išpūdžiai

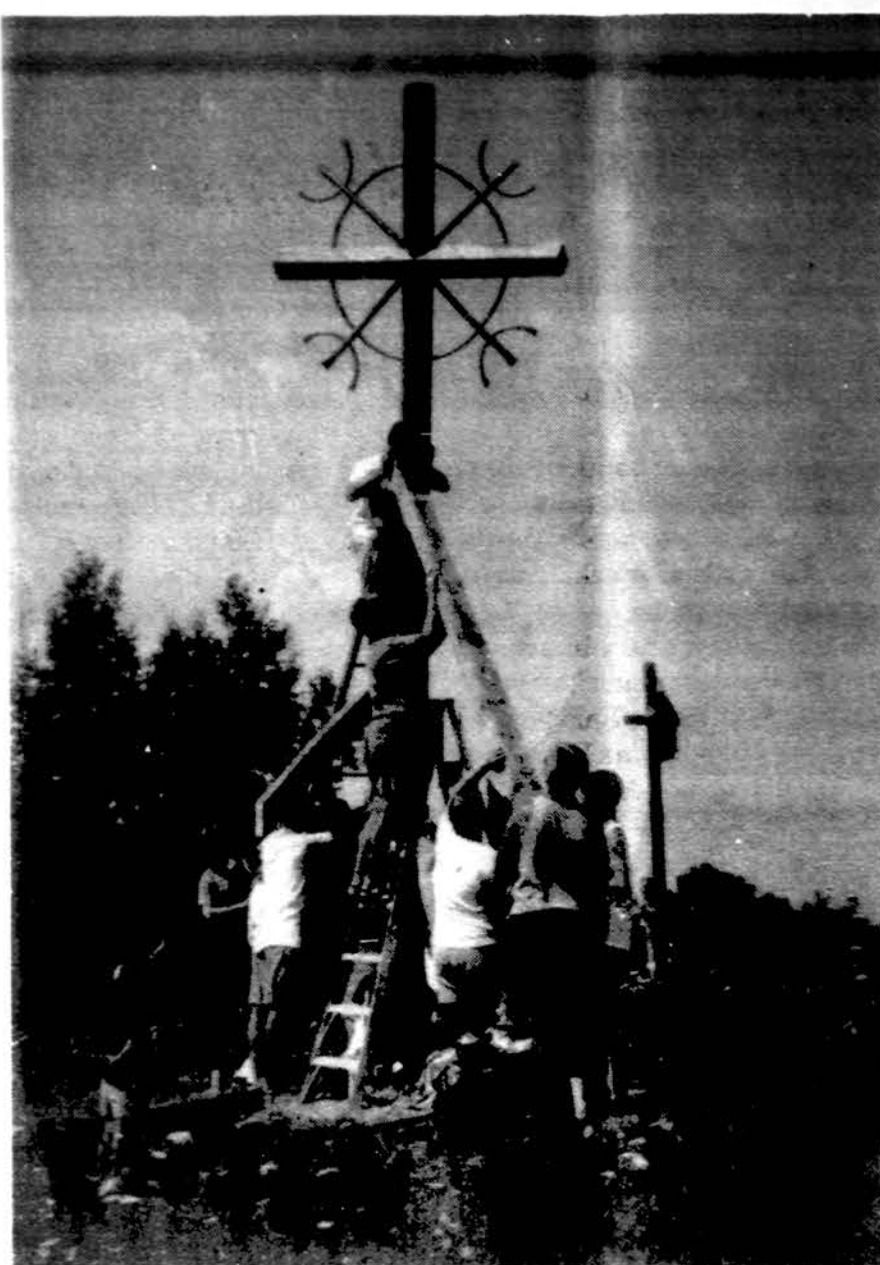
Bendri šios studijų savaitės išpūdžiai labai geri, išskyrus orą, kuris vasarotojams ir ateitininkams sendraugiams nebuvo palankus. Maistas buvo labai geras. Pusrūgys ir vakarienė, išskyrus kai kuriuos dalykus, buvo vadinamas švedu stalties, tai kiekvienas galėjo valgyti, ką norėjo ir kiek norėjo. Šiame buvo nauja šeimininkė Birutė Kožienė iš Floridos, kuri rūpestingai žiūrėjo, kad ko nors netrūktų, kad viskas sklandžiai vyktų.

Studijų savaitės kapelionas kun. Vytautas Piktūna ir šią vasarą teikė dvasinę atgaivą turinčiais pamokslais. Šv. Mišias koncelebruoti kasdien jam padėjo prel. V. Balčiūnas ir kun. J. Pakalniškis.

Reikėtų dar pridurti, kad vieną vakarą, vakarienos metu, buvo dar vienas (visai nenumatytas) koncertas. Į pranciškonų vienuolyną iš Lietuvos yra atvykę 12 klierikų. Jie čia atlieka vienerių metų noviciatą, kad po to galėtų įstoti į Kauno kunigų seminariją. Jų magistras yra T. Jonas Bacevičius ir T. Bernardinas Grauslys, kuris juos moko ir giedojimo. Taigi, T. Bernardinas atsivedė juos vieną vakarą į valgyklą ir, jam diriguojant, jie ateitininkams ir svečiams padainavo keletą lietuviškų dainų ir vieną anglišką. Jie čia mokosi ir kalbų, kad galėtų būti misijonieriais ir kituose kraštuose.

Laisvalaikiu, apie 2 v. p.p., buvo rodomos vaizduojamos iš gyvenimo Lietuvoje. Jas parūpino studijų dienų vadovas dr. Č. Masaitis. Buvo ir susirinkimų. Juose pasirašė Lietuvos gyvenimo reikalais. Juozas Giedraitis, ilgiau viešėjęs Lietuvoje ir daug ten važinėjęs, padarė platų ir labai įdomų pranešimą. Buvo pasitarimai ir savais organizaciniais ir ūkiniais klausimais. Taip pat nutarta ateinančiais metais Ateitininkų Studijų dienas ruošti rugpjūčio 14-21 dienomis.

Kas vasarą išsirinkdavome vadovą ir organizatorių ateinančių metų studijų savaitei, o taip pat ir kitą komendantą. Iki

MAS stovyklos Dainavoje stovyklautojai stato naują kryžį.

Nuotr. R. Polikaitytės

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Moksleivių ateitininkų stovykla ir šią vasarą rugpjūčio 9-22 dienomis vyko Dainavos stovyklavietėje. Sekmadienio rytą maždaug 65 stovyklautojai įvažiavo pro Dainavos vartus. Susitikę naujus ir senus draugus, visi pasiruošę kartu praleisti dvi savaites besimokydami, dainuodami, sportuodami, vaidindami ir išdykaudami.

Stovyklą pradėjome šv. Mišiomis, aukojamomis kun. E. Putrimo. Po Mišių susipažinome su stovyklos tema. Moksleivių ateitininkų sąjunga (MAS) išrinko šiuo metų stovyklos temą „Aš ir mano aplinka“. Ideologiškai tai reiškia visuomeniškumą. Per dvi savaites mes šią temą nagrinėjome ir diskutavome. Kilo klausimai, mes juos bandėme atsakinėti: „Kodėl žmogus turėtų gyventi labai visuomeniškai gyvenimą, per tai išreikšdamas savo asmenį ir raskdamas tam sau prasmę?“ Taip pat „Kodėl ateitininkai turėtų rūpintis savo nelietuviška ir neateitininkiška aplinka?“ Pagalvoję apie šias temas, norėdami konkrečiai stovykloje ką nors įvykdyti, sudarėme stovyklautojų grupes, kurios rašė laiškus. Parašėme Kinijos Liaudies Respublikos pasiuntinybei prie Jungtinių Tautų, reikšdami pasiūlymą dėl Tibeto okupacijos. Rašėme ir moksleiviams, lankantiems gimnaziją Kaune.

Pirmadienio rytą prasidėjo įprastinė stovyklos tvarka. Kas rytą stovyklautojai turėjo daryti mankštą. Pasmankstinę visi keliavo pakelti vėliavas. Po vėliavų pakėlimo visi veržėsi į valgyklą, kur mūsų jau laukė skanūs pusryčiai. Už skanius pusryčius, pietus, pavakarių, vakarienę ir naktiepiečius turime dėkoti stovyklos šeimininkei Dainai Tatarūnienai ir virtuvės štabui. Po pusryčių kasdieną turėjome skaitymo būrelius. Vieną valandą kas rytą praleidome skaitydami lietuvių literatūros kūrinius. Parinkta literatūra buvo taikoma jaunimui. Daugelis stebėjosi, kad yra įdomių skaitinių jaunimui lietuvių kalba.

Šiol jau kelti metai stovyklos vadovu būdavo dr. Česlovas Masaitis, o komendantu dr. Alfonsas Stankaitis. Jie savo pareigas pavyzdžiai atlikdavo, tad prašėme (jiems labai nesipriešinant) tas pareigas testuoti. Didelė padėka jiems už tai.

Toliau sekė darbo būreliai. Stovyklautojai buvo suskirstyti į grupes, kurios lankė įvairius būrelius. Būreliai buvo labai skirtingi, pvz. gamtos būrelis, kuriame išmokome statyti ugnikalnius, liaudies lobio būrelis, kuriame išmokome liaudies dainų, šokių, susipažinome su papročiais. Sporto būrelis, kuriame kas kartą naują sportą išbandėme ir t.t. Dviem savaitėms pasibaigus, aš darbo būreliuose labai daug ko išmokau: kaip risti mazgus, kodėl reikia vengti kultų (cults), sužinojau apie Malcom X, jo gyvenimą ir idėjas; kaip žmonės gyvena Pietų Amerikoje; apie Lietuvos ir Tibeto panašumus siekiant laisvės ir demokratijos ir daug kitų dalykų.

Po pietų visi ėjo poilsui į kitą stovyklos pusę esantį pliažą. Čia visi stovyklautojai susirado sau užsiėmimą: keli spjūlio ežerą taškėsi ir nardė nuo lentos, kiti tinklinį arba kortmą lošė, o dar kiti ramiai saulėje kaitinosi.

Pailšėję ir pavalgę pavakarių, stovyklautojai skirstėsi į savo užsiėmimo būrelius. Stovyklos pradžioje stovyklautojai pasirinko vieną iš septynių būrelių ir jį dvi savaites lankė. Pasirinkimas buvo sunkokas, nes visi būreliai atrodė smagūs. Etnografinis ansamblis buvo užsiėmimas, kuriame išmokome apie Lietuvos praeitį, dainavome liaudies dainas, darėme rugių „bobas“. Šis būrelis paruošė „Liaudies vakarą“. Tą vakarą visi stovyklautojai apsirėngė liaudiškais drabužiais, dainavome liaudiškas dainas, valgėme senovisko lietuvių maisto ir šokome tautinius šokius aplink laužą.

Kūno kultūros būrelyje stovyklautojai buvo mokomi tempų raumenis, kad nesusižeistų. Jie mankštinosi, bėgdami ir kilnodami svorius raumenims stiprinti. Krepšinio būrelyje mergaitės ir berniukai išmoko žaidimo taisykles, taisyklą sviedinio metimą, kaip vartyti ir kaip blokuoti. Išmokė daugiau apie krepšinį, būrelyje galėjo smagiai susižaisti. Laikraščio būrelis labai sunkiai dirbo, redaguodamas stovyklos laikraštį „Dainavos aidas“. Paskutinę dieną, šeštadienį, laikraštėlis buvo išdalintas kiekvienam stovyklautojui. Improvizacijos būrelyje stovyklautojai išmoko įvairius vaidinimo būdus. Dažnai šis būrelis visai stovyklai statė juo-

kingus vaidinimėlius. Kryžiaus statymo būrelis sukūrė ir pastatė naują kryžių Kryžių kalne. Pastatytą kryžiaus struktūrą simbolizuoja Kristų su išskętomis rankomis. Būrelis išmokė stovyklautojus kaip naudoti įrankius ir meniškai galvoti. Video būrelis išmokė naudoti video aparatą, karpyti filmą ir sudaryti muzikos foną. Jie per dvi savaites paruošė stovyklos video juosteles, kurių paskutinį vakarą visi žiūrėjome. Audimo būrelyje stovyklautojai išrinko raštą ir siūlus, apmetė siūlus ant staklių ir pradėjo austi. Vieni išaudė juostas savo vardo raštu, o kiti įdomiai sukurtais raštais.

Po vakarienos ir vėliavų nuleidimo laukėme vakarinių programų. Šios programos buvo visos labai skirtingos. Kartais labai juokingos, kai reikėjo žaidimus žaisti, arba sukurti vaidinimus prie laužo. Reikėjo susikaupti žolinių proga ir surimtėjome diskusijų vakarui. Smagiausias vakaras buvo paskutinis. Per vakarienę vadovai patarnavo mums kaip pica padavėjai, o iškilmingi šokiai vyko papuostoje salėje. Bet nepaisant, kokia programa vyko ar kokia nuotaika sklido, visada vakaras baigėme susikabinę rankomis ir giedodami „Kaip grįžtančius namo paukščius“.

Moksleiviai dėkoja stovyklos ruošėjams MAS centro valdybai, ypač pirmininkui Audriui Polikaitytiui ir visiems maloniems vadovams. Mes po dviejų savaitų išvažiavome iš Dainavos dvasiniais turtingesni ir fiziniai sustiprėję.

Venta Norvilaitė

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221

TERESĖ KAZLAUSKAS, MD
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
900 Ravinia Pl.
Orland Park, IL
Tel. (708) 348-0887
Priklauso Christ ir Palos Comm. ligoninėms

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 N. Cass Ave., Ste. B, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL 60559
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 58 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 53rd St.
Tel. 312-735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 615-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
ROGER TOLENTINO, M.D.
Gydytojai ir chirurgai
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistai
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-888-8876

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A.	\$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50 \$30 \$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius teiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
2634 W. 71st St.
312-436-5866
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DR. DOMAS LAPIKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujospaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiamas tiesiogiai Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6989 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KŲJŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipleišusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p. ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 852-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-841-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2464 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5633
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vison Center, 7152 W. 127th St.
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIORBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

ŽIBURIAI NAKTĮ

Kiekviena tauta turi herojų, kuriais seka naujos kartos. Bet taip pat kiekviena tauta turi ir blogiuoju, kuriais niekas nesidžiūja ir niekas nenori prisipažinti savu. Vieni tautos keliai viršūnės ne savo krašte, bet ir kitose tautose, nes jų pasiaukojimas, jų meilė savo žmonėms ir visai žmonijai šviečia visiems plačiajame pasaulyje.

Nuolat prisimenami jauno kalinio Telsių kalėjime ir vėliau nukankinto Rainiuose H. Žvirzdino žodžiai: „Mirusios idėjos, už kurias niekas nemiršta“. Miršta ir tautos, už kurias niekas nemiršta, kai prisimenami ainiai, Pravienskiškės, Panevėžys ir kitos vietos.

Lietuvių tautos herojai, net nenorėdami, tokiais tapo komunistų nukankinti, kaulais ir krauju patinę Sibiro dykynės, supūdyti kalėjimuose ar darbo stovyklose. Daugelio jų net likę artimieji kapų ir mirties vietų nežino. Dabartinius laikus pasiekia tik jų dvasios stiprybė ir ištikimybė savo tautai.

Neužmirštamais herojais tapo Lietuvos valstybės kūrėjai, vadai, užkariautojai. Dabartinėmis akimis žvelgiant, jie per mažai rūpinosi tautos ir tautiško ugdymo, sava kultūra, tragiška praeitimi. Dažnai užmirštama, kad tuo laiku nebuvo jokia tragedija kariauti ir užimti svetimas žemes. Juk buvo kiti papročiai ir kitokia tikrovė. Lietuvių tauta išgyveno didelių karus, savųjų su savais kovas, bet vis dėlto juos jungė skirtumai nuo kitų, religijos supratimas, papročiai, nors tai buvo ne tik mūsų tautos, bet ir svetimųjų priemonės.

Šiuo metu į praeitį reikia žiūrėti ne dabarties sąlygose, bet tu laikų akimis, papročiais, tradicijomis. Jie gimdydavo herojus ir niekad jų išduodančius savo tautą. Herojai praeityje, istorijos laikuose iškilo herojais ir kitiems pavyzdžiais – jie galėjo už savo tautą ir savo žmones atiduoti net gyvybę. Jie per daug šimtmečių išlaikė savo tautą gyvą ir atsparią.

Lietuviai ir kitos tautos, ilgai buvusios komunizmo vergijoje, turėjusios herojų praeityje, turi ir dabarties gyvenime. Nei praeities istorija, nei senovė ir jos prisiminimai negali ištrinti jos paties papročių ir bent išorinio charakterio. Kiekvienos tautos keltas yra skirtingas. Kiekviena tauta užgrūdino persekiojimą ir kankinimą. Iš kančių kankinių ir gimsta herojai, tautos žiburiai, net ir mirę ar nukankinti gyvena tautoje savo darbais.

Tikrųjų herojų yra ne mažiau ir dabartyje, o ne tik tolimoje praeityje. Daugelis jų yra prieš gyvybę akis. Jie nukankinti kalėjimuose, vadinamose stovyklose ar specialiai kankinimui sudarytose sąlygose. Motinos, matydamos nužudytą vaiką kūnus, turėjo mokėti susitvarkyti, neparodyti ašarų, trauktis kraujuojančiomis širdimis į tylą ir nežinią. Jos turėjo ir vėliau tylėti, nes

nežinojo, kas yra jų priešas ir kas draugas. Jomis negalėjo žavėtis ir savieji. Jos buvo tik herojės, mokančios tylėti ir kentėti slaptai.

Tikrai mirčių idėjos, tautos, jei nebūtų kas už jas miršta. Bet daugelis tautos žmonių sugebėjo savo jausmus suvaldyti, neparodyti jų kitiems, ypač priešui, kuris stengėsi pamatyti ir sunaikinti kaip savo priešą, o ne kaip didvyrį. O herojai nešė naštas už savo tautą, religiją, idėjas ir savo artimuosius. Jų tauta jiems buvo kančios, tylių, slapto darbo pašaukimas gelbėti savo brolius ir seseris, net nelaukiant savęs šventuoju ar herojum.

Šalia blogųjų ir tautos išdėvėtų ryškėja herojai, nesigaili net savo gyvybės. Herojai sugeba patys pasiaukoti, paaugoti viską tautai ir artimui. Jiems šviečia herojiška šviesa, herojiški žiburiai, rodą kelią į šventą laisvę, į laimingą tautos gyvenimą ir geresnį būsimą kartų gyvenimą.

Tauta yra viena, nepaisant, kur jos žmonės gyvena – tėvynėje, klenčia kalėjimuose, Sibiro stovyklose ar svetimoje žemėje. Herojai išauga visose tautų gyvenamose srityse. Tie patys žiburiai nušviečia ir negėsta tautai ir tautiečiams, kur jie begyventų. Tie patys ir tos pačios tautos žmonės parduoda savo tėvynę, savo gimtinę, tautybę ir tautines žymes svetimiesiems. Jie niekada nepametė savo lietuviškų žymių. Jie tik prisima svetimą kalbą ir svetimus papročius. Jie parduoda už privilegijas save pačius svetimiesiems, prarasdami savo dvasines vertybes ir darbus sujungdami su svetimų tautų darbais.

Tautų herojai yra tautos turtas, ateities gairės, pasididžiavimas ir kelias, kuriuo eina jaunosios kartos. Naujosios kartos gal išperka tėvų ar senelių kaltes, bet ir jie lieka tik svetimais daigais svetimame miške. Tik savo būdu ir dažnai papročiais jie dar lieka atpažįstami. Juos ypač atpažįsta svetimieji, nors šiame krašte įvairių tautų palikuonys sudaro vieną skirtingą tautybę tautą.

Didvyrių yra visur ir visose tautose. Jie nekeltini, kol jais dar reikia pasitikėti, kad jie tarnauja savo tautai ir saviesiems. Laikas parodys jų darbus, jų aukas ir jų pavyzdį jaunesniems, kai jie užims savo tautos atstovavimą. Jie turės parodyti ateinančioms jaunoms tautoms tikrą darbą ir gyvenimo pavyzdį. Jie parodys taip pat, kad savo tautą ir savus žmones labiau myli, gerbia ir jiems aukojasi negu sau ar svetimiesiems.

Lietuviai nuolat turi prisiminti žuvusius prie televizijos bokšto ar Medininkų sargybos poste ir iš pasiaukojusių imti pavyzdį, kaip reikia aukotis. Tautos herojai šiandien turi būti prieš mūsų akis, turi rodyti savo ir mūsų širdis. Tautoje visuomet turi būti herojų, nes tik tokia niekada nemiršta.

Pr. Gr.

VALSTIJA SKOLINSIS PINIGŲ

Illinois valstijos išdininkas Patrick Quinn pagaliau pritarė planui, kad valstija iki šio mėnesio pabaigos turi užsitraukti 300 mil. dolerių paskola, kad galėtų apmokėti krūvas vis augančias skolų. Išdininko sprendimas pradžioje šimtus asmenų, kurie yra samdomi atlikti įvairius patarnavimus

valstijos vyriausybei ar žmonėms. Vien tik sveikatos priežiūros darbininkams ir 250 mil. dol., o likusieji pinigai bus išskirstyti atskirų vietovių savivaldybėms, kolegijoms stipendijoms ir įvairiems verslininkams.

Saugokis durų, kurios turi daug raktų.

Portugalų priežodis

KUBĄ SLEGIA EKONOMINIAI SUNKUMAI

Traktorius pakeičia jaučią

Visi Kubos vadai, neišskiriant ir Fidel Castro, prisipažįsta, kad 1992 yra sunkiausi metai nuo revoliucijos pradžios. Nutrukus ryšiams su Sovietų Sąjunga, verčiamas šios salos vadovybę pasitikėti savo pajėgomis ir ištekliais. Sustojus prekybiniais ryšiams su socialistiniais kraštais ir JAV įvedus blokadą, Kuba pateko į sunkią padėtį. 1989 m. 85% Kubos prekybos vyko su socialistiniais kraštais. Dabar, jei prekyba su užsieniu vyksta, reikia atsiskaityti valiuta pasaulinės rinkos kainomis. Viena tona cukraus buvo iškeičiama į 6 tonas nevalytos naftos. Dabar už toną cukraus gaunama tik 1.4 tonos naftos.

Dešimtys tūkstančių tonų pieno miltelių, sušaldytų viščiukų, kviečių, salyklo ir kitų produktų, kuriuos Kuba gaudavo iš Rytų Vokietijos, Bulgarijos, Rumunijos, staiga nutruko.

Tūkstančiai Vengrijoje pagamintų autobusų, iš Čekoslovakijos šaukslams surinkti trokų ir sovietiškių traktorių rūdiję sandėliuose, nes trūksta kuro, tepalų ir reikalingų pataisymų dalių. Manoma, kad Kubos gamyba sumažėjo praėjusiais metais 24 procentais, taip tęsiasi ir šiemet.

Nepaisant ekonominio sunkumo, komunistinis režimas Kuboje laikosi, nors buvo pranašauta, kad Kubą ištiks panašus likimas kaip Rumunijoje vyko su diktatorium Ceausescu.

Nutrūkusi prekybiniais ryšiams su buvusiu sovietų bloku, Kuboje maistas yra normuojamas. Paklaustas vienas tamsiaodis kubietis, kadaise kariavęs Angoloje, apie maitinimą pasakė: „Mes turime ką valgyti, bet nepakankamai“. Jis

IGNAS MEDZIUKAS

pats, norėdamas papildyti savo pajamas, nelegaliai gatvėje pardavinėja alkoholi, nors specialūs patruliai saugoja ir seka gatvėje nelegalią prekybą.

„Kubietis yra laimingas, kai jo pilvas yra pilnas“, pasakė partijos aktyvistas Ignatius Rodriguez. Užkalbintas Eugenijus Belari, istaigos vedėjas, atsakingas už visuomenės aprūpinimą, pasakė, kad programa, pradėta prieš dvejus metus, negali pasiekti dramatiškų vaisių, bet tikimasi pasigaminti iki 70 procentų reikalingo maisto, kai prieš trejus metus buvo pagaminama tik 55 procentai. Bulvių atsargos sukrautos Havanos apylinkėse, ir manoma, kad užteks po 2 su puse kilogramo asmeniui mėnesiui iki šių metų gruodžio.

Paspartinti žemės ūkio produkcijai yra įsteigta kelios dešimtys darbo centrų. 300 valstybės tarnautojų ir studentų yra pasiūti dirbti ir stovėti ir daržovių laukais. Bananų vedėjas Omar Torres, laikinai palikęs savo diplomatinę karjerą, pareiškė, kad maisto paruošimas šiuo metu yra svarbiausias revoliucijos uždavinys.

Mažesniuose miestuose ši problema lengviau sprendžiama, nes gyventojai turi daržus, kuriuose papildomai prisiaugina maisto. Kai kuriuose fabrikuose dalis darbininkų yra perkelti dirbti prie maisto gamybos: auginti daržoves, viščiukus ir kiaules.

„Mes pasigaminame patys daugiau negu pusę reikalingo maisto fabrikuose, kuri paruošia kasdien vieną valgį 670 darbininkų“,

Valdas Vasaitis atlieka dalį programos ALTA sąjungos surengtoje Tautos šventėje. Akompanuoja jo tėvas muz. Alvydas Vasaitis.

Nuotr. Ir. Kriaučiūnienės

IŠPAŽINTIES PASLAPTIS

NOVELĖ

J. VIZBARAS-SŪDUVAS

1

Aplink stalą, turtingai padengtą kristalo bei porcelano indais, sėdėjo solidi vyrų ir moterų draugija. Apetito žadinančių valgių, ašaus, skoningas jų paruošimas ir išdėstymas eilė liudijo namų šeimininkės kulinarinę patirtį ir puotos svarbą. Bemaž visi svečiai buvo senokai peržengę savo jaunystės dienas ir jų nepažįstamas vilonios. Tas ryškiai matėsi jų, kad ir dirbtinose egzaltacijos šypsena pridengtu veidų vystančiame nužėdime, sidabrinėmis gijomis išpuošose moterų garbanose ir mėnulio pilnatimi spindinčiuose vyrų viršugalviuose. Tačiau jų manieros, traški pokalbių tematika, perpinta tai vieno, tai kito taiklia panegirika, dažnas tostų taurių skambesys žymėjo pokylio viršūnę. Neklystamai galima buvo tvirtinti, kad čia yra susibūrę artimi mokslo ir tolygaus išsilavinimo bičiuliai atžymėti ypatingą suaktyvintą šventę.

Buvo čia teisus daktaras Apolinaras – kalbas ir karštai ginantis savo argumentus. Agronomas Žaliaudonis, rūpestingai patarnaujantis savo jaunesnei žmonai. Medicinos daktaras Arūnas, atsargus kalboje, skubiai pataisantis ir savo žmonos Jolandos ekscentriškų prasišveržimų. Vilnietis kunigas Justinas, santūrus žodžiuose, charakteringas požymis Vilniaus krašto lietuvių, patyrusių lenkiško šovinizmo klastų.

Kariuomenės majoras Montvydas, akyliai stebintis visus, isiterpęs kalboje ten, kur jo supratimui yra tikslu ir reikalinga. Impozuojančios povyzos architektas Gražvydas, galantiškų manierų apsiėjime, tačiau dažnai pasikliaujantis žmonos, dailininkės Gražinos, nuomone. Judrus ir plespus mokytojas Fulgencijus, kupinas liaudies išminties ir sąmojaus. Pagaliau jauniausias iš visų, bet jau žinomas poetas Aukštuolaitis, teatrisškai perskaitęs savo sukurta dedikaciją šeimininkų garbei, susilaukdamas audringų aplo-dizmentų.

Žvarbus rudens vakaro vėjas draskė pageltusius, paskutinius medžių lapus rezidencijos sodelyje. Sunkus lietaus lašai barbeno į langų stiklus, tačiau svečių nuotaka viduje buvo pakili, šventiška, net ir romantiška. Svečinga šeimininkė Monika, padedama ponio, keitė stalo dekoraciją. Kvapnūs kavos garai maišėsi su cigarečių dūmais, prakaitu įkaitę kaktos, rasojo likerio bonkos, sklido skambus moterų juokas, linksmo sąmojaus gaidinimas.

– Siūlyčiau keisti ir kalbų pobūdį, – pasišovė kalbėti advokatas.

– Susibūrėme draugėn po daugelio metų, o tokių progų, palikę ar kada visi susilauksime? Prieš duželi metų, palikę mokyklos suola, negi „šile ožius ganėme?“ Kiekvienam iš mūsų teko kopti ir klupti karjeros laiptuose, patirti sėkmę ir skaudžius dienus, kai kam ir paklysti gyvenimo kelio vingiuose, o daugumai, apleidus ir pačią Tėvynę, bastytis pasaulio labirintuose ir pradėti kurti visa iš naujo.

– Apolinar, mielas bičiuli, gana oracijų! – Šiandien pats jau ir taip daug kalbėjai. Pritariu tavo pasiūlymui – manydamas, kad ir visi su tuo sutinka. Tik susitarkime, kas pirmas pradeda pasakojimą, –

DŽIAUKITĖS

KARTU SU MANIMI

Parisiejai ir Rašto mokytojai kritikavo Jėzų, kad jis, mokydamas visus, leidžiasi prie savęs muitininkus ir nusidėjėlius, su jais valgo ir bendrauja. Parisiejai jautėsi esą švarūs, be nuodėmės, nes jie laikėsi visų įsakymų, kuriuos buvo užsidėję. Taip pat reikalavo ir iš kitų, kad jie neštų jų naštas, jų uždėtus sunkumus, o patys nė piršto nepajudintų. Tai žinojo ir Jėzus Kristus, nes jis mokė ne kaip žmogus, bet žmogiškais žodžiais kaip Dievas. „O parisiejai ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: Tas priima nusidėjėlius ir su jais valgo“ (Lk 15,2).

Jėzus Kristus pamokė parisiejus ir Rašto žinovus dviem palyginimais. Pirmiausia jis kalbėjo tik apie pražuvusią avių ir pamestą drachmą, paskui kalbėjo apie sūnų palaidūną, kuris iš-eikvojo tėvo duotus turtus, prarado save patį, pasisiūlė tėvui būti tarnu, kurį ir daugi-tėlis tarnų, bet kurie turi ko pavalgyti. Jis kalbėjo parisie-jams: „Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimtų devynių tyruose ir nei pa-skui prapuolusiąją, kol ją randa? Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, pa-rėjęs namo, suaukaria priedelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaukitės drauge su manimi, nes suradau savo avį, kuri buvo prapulusi“ (Lk 15, 4-6).

Palyginimas apie prapuolusią avių buvo suprantamas parisie-jams ir Rašto žinovams. Jie tai darytų, nes avis buvo brangi ir kitos ramiai ganėsi tyruose, ikeš rodamos žolės. Jėzus čia kalba ne tik apie avių, kuri buvo suprantama, bet apie nusidėjėlius žmogų, kuris, atsisakyęs nuo kaimenės, patenka į pavojų būti vilkų suėstas, būti piktojo sugundytas, būti išvestas iš tikrojo kelio, kuriuo žmogus turi eiti. Ir pats Viešpats Jėzus pridėdavo parisiejiams: „Sakau jums, taip bus džiaugsmo dan-guje dėl vieno nusidėjėlio, darančio atgailą, nei kaip dėl devynių dešimtų devynių teisų-jų, kurie neprivalo atgailos“ (Lk 15,7). Ir tik tada parisiejai suprato, kad Jėzus kalbėjo jiems ne apie avis, kurios ganosi

Floridoje gyvenantieji kubiečiai žadina viltį, kad greitai laiku Kuboje pasikeis politinė padėtis, o su ja pagerės ir ekonominiai reikalai.

tyruose, bet apie nusidėjėlius, tarp kurių buvo jie ir jų draugai.

Ir apaštalas šv. Paulius, rašy-damas savo mokiniui Timotiejui, aiškiai sako: „Aš dėkoju pat-virtinusiui mane mūsų Viešpa-čiui Kristui Jėzui, kad laikė mane ištikimu, paimdamas į tarnystę, mane, kurs pirma buvau piktžodžiautojas, perse-kiotojas ir prispaudėjas; bet aš radau Dievo pasigailėjimo, nes dariau nežinodamas, netikėji-me. Mūsų gėr Viešpaties malonė pasirodė pirmą pasigailėjimo drau-gę su tikėjimu ir meile Kristu-jei Jėzui“ (1 Tim. 1, 12-14). Šv. Paulius suprato labiau negu pa-risiejai ir Rašto mokytojai, kad nusidėjėlius naikina Jėzaus meilė, kad tikėjimas į Jėzų Kristų yra išgyavimo kelias į amžinybę, į tikrą Jėzaus moki-nį, kuris seka juo ir skelbia jo Evangeliją. „Bet todėl aš gavau pasigailėjimo, kad manysie pir-mame Kristus Jėzus parodytų visą kantrybę pamokyti tiems, kurie turi ištikti jį, ji amžinajam gyvenimui“ (1 Tim. 1,16).

Apaštalas šv. Paulius ir pa-sako savo mokiniui Timotiejui ir visiems Jėzų sekančiams, kad Kristus Jėzus išreiškia pasigai-lėjimą, nors jis buvo nusidėjėlis ir persekiojamas. Tikėjimas į jį amžinajam gyvenimui yra tas kelias, kuriuo turi eiti kiek-vienas Jėzaus mokinys, skelbęs jo mokslą, gyvenęs jo gyvenimu, vedas kitus tinkamais keliais.

Čia reikia prisiminti ir Seno-jo Testamento žodžius, ir Mozės maldą: „Kodėl, Viešpatie, tavo rūstybė sukilsta prieš tavo tautą... Meldžiu, kad nesągatau Egiptiečiai: Išvedė juos apgau-lingai, kad užmuštų kalnuose ir išnaikintų nuo žemės; teatsilei-džia tavo rūstybė ir duokis per-maldaujamas už tavo tautos ne-dorybę“ (Is. 32, 11-12). Šv. Paulius primena, kad reikia Dievą permaldauti už nusidėję-lius, ieškoti vienos pražuvusios avies, kol kitos yra ištikimos ir seka Jėzų. Dievas kiekvieną nu-sidėjėlį dedasi ant savo pečių ir nešasi į savo globą – Bažnyčia.

P.A.

Kai kurios pagundos yra tokios baisios, kad tik drasuliai joms pasiduoda.

Oscar Wilde

Religija neturėtų priešų, jeigu ji nebūtų jų ydų priešin.

J.B. Massillon

peržvelgdamas majoras Montvydas, akyliai stebintis visus, isiterpęs kalboje ten, kur jo supratimui yra tikslu ir reikalinga.

– Tegul pradeda mokytojas Fulgencijus. Jis, kaip buvęs „kaimo liktarna“ – atsiprašau už palyginimą! Mes studentės taip vadindavome kaimo mokytojus, atvykusius į Kauną žmonai susirasti, – skubiai pasiūlė daktaro žmona Jolanda.

– Na, ponai, ir nušnekėjai!.. tarytum Kauno gyventojai būtų buvę slėktų palikuonys, „mėlynojo kraujo“ karta. Taip, buvo ir tokių – nesiginčysiu, bet liaudies mokytojai buvo tikri kaimo jaunimo švietėjai. Tik iš lietuviško mokytojų kultūrose sūrendusius mūsų jaunos valstybės vairuotojus, – atsikirtė advokatas Apolinaras.

– Ponai, prašau barso! – pakilo iš vietos agronomas Žaliaudonis. – Mes vėl išėjome į lankas. Gana politi-kavimo... Rodos, buvome priėmę majoro pasiūlymą, ar ne? Kvietiu poetą Aukštuolaitį pradėti savo pasakojimą...

– Tai ir parinko!... Argi mažai čia jums esu kalbėjęs, deklamuojęs? Ponai, nenorėčiau tapti neįdomiu, todėl leiskite man būti paskutiniu, o per tą laiką vėl ką nors naujo sukursiu. Pradėti prašyčiau kunigą Justiną. Ne todėl, kad jis čia mažiausiai kalbėjo, bet, kaip dvasiškis, giliau pažino ne viešuosius, bet ir socialines Vilniaus krašto žmonių problemas, tau-tybių santykius, ką mes, atskirti nuo jų demarkacijos linija, per dvidešimt metų tik per jos plyšius galėjome šį tą nugarsti.

– Kunigas Justinas, kunigas Justinas!.. pradeda, – urmu pritarė visi ir šeimininkas, pripildamas jam vyšninių taurelių.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

MUMS NIEKO NEKAINUOJANTYS SEMINARAI

Šiandien mano žvilgsniai vėl nukrypsta į JAV sostinę Washingtoną, šį kartą į Lino Kojelio įsteigtą U.S. — Baltic fondą, kuris yra įsikūręs užsienio ambasadamis nusėtoje Massachusetts gatvėje ir įstaiga šeštame aukšte užima bene 10 kambarių. Bet nei iš lietuvių, nei iš kitų pabaltiečių šis fondas lėšų savo programų vykdymui neprašo, nes ji remia didžiųjų amerikiečių korporacijų fondai, skirdami programoms įgyvendinti vadinamuosius „grant“.

Tuo tarpu pati įstaiga išsilaiko iš fondų narių, daugiausiai latvių, metinio nario mokesčio. Nuo liepos 17 iki rugpjūčio 7 d. Pabaltijo valstybėse vėl lankėsi U.S. — Baltic fondo delegacija, susidedanti iš Savivaldybių programų direktorės A. Pakštienės, kuri lankėsi jau penktą kartą, San Diego universiteto profesorius dr. R. Caves ir Minnesotos valstijos Miestų lygos prezidento P. Solinger'io. Pastarojo vadovaujama organizacija jungia 646 valstijos miestus bei miestelius.

Audronė Pakštienė telefonu papasakojo, kad šios kelionės pirmas tikslas buvo visose trijose valstybėse patikrinti, kas čia buvusių trijų seminarų poveikyje jau padaryta, kiek tos žinios pritaikytos miestų valdymo bei tvarkymo darbuose. Antras tikslas — pasirašyti sutartis su trijose Pabaltijo valstybėse veikiančiais universitetais dėl Savivaldybių programų (Municipal Training) centrų įsteigimo. Trečias tikslas: praveisti U.S. — Baltic fondo pasitarimus Vilniuje, Rygoje ir Taline su Pabaltijo šalių patariamaisiais savivaldybių komitetais. Pasak A. Pakštienės, šie komitetai išteigti padėti įkurti mokymo centrų bei atrinkti būsimuosius 9 internus, kurie du mėnesius stausis Amerikos miestuose. Šiai programai vykdyti finansinė parama gauta iš JAV Informacijos agentūros. Ketvirtas tikslas — pasitarimai su miestų vadovybėmis bei miestų atstovais komitetais. Šie pasitarimai vyko kiekviename delegacijos aplankytame mieste, juose išsakyti rūpesčiai bandant išsiaiškinti dabar vietoje arba plačiau ateities konferencijose ar mokymo centruose.

Mokymo centrai Lietuvoje kuriami prie Vilniaus ir Klaipėdos universitetų. Pirmajam centro įkūrimui prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune jau gautas pritarimas iš National Endowment for Democracy organizacijos. Tuose centruose bus steigiamos bibliotekos žinioms apie savivaldybes pasisemti, kaupiamos knygos, periodika, pagalbinė medžiaga, video, skaidrės ir kt. Bus ruošiami dviejų savaitių kursai dabartinių savivaldybių tarnautojų perkvalifikavimui ir žinių perteikimui. Taip pat bus siunčiami mokytojai iš JAV bei kitų Vakarų Europos kraštų. Laikui bėgant, norima prie universitetų įsteigti Savivaldybių administravimo mokyklas. Tuo reikalu jau susitarta su Kauno Vytauto Didžiojo, Vilniaus ir Klaipėdos universitetais.

Lietuvoje delegacija, be Vilniaus ir Kauno, kur vyko pasitarimai su tų miestų vadovais bei patariamuoju Savivaldybių komitetu, dar lankėsi Klaipėdoje, Šiauliuose. Ten dar kartą įsitikino, kad U.S. — Baltic fondo seminaruose perduodamos žinios yra praktikoje panaudojamos. Po to su Lietuvos ambasadoriaus Washingtono S. Lorzaičio išduotomis vizomis delegacija atvyko į Rygą, kur pasėdėjo su Latvijos patariamuoju komitetu, Rygos universiteto vadovybe. Sustota ir Jelgavoje, kur vyko darbo posėdžiai su miesto tarybos pirmininku. Nuvykusi į Estiją, delegacija kelias dienas praleido Taline, ten susitikdama su atskirų mokyklų bei universitetų dekanais ir vyriausybės ministrais. Tardu mieste su vietos universitetu pasirašyta sutartis dėl Savivaldybių programų mokymo centro įsteigimo.

Po to delegacija vėl grįžo į Lietuvą, kur, A. Pakštienės žodžiais, „pervaziavus sienas, pasijutome esant namie...“ Iš Vilniaus vienai dienai dar kartą nuvyko į Kauną užbaigti dar nesutvarkytą reikalą, o priešpaikubinę viešnagės dieną susitiko su Vilniaus universiteto vadovybe, kur buvo pasirašyta sutartis dėl Savivaldybių mokymo centro įsteigimo.

Šalia šių reikalų, A. Pakštienė rūpinosi ir kitomis U.S. — Baltic fondo programomis, tuo reikalu aplankydama Lietuvos kultūros ir švietimo ministerį D. Kuolį bei sveikatos ministerį dr. Oleką.

Susumuodama šią kelionę, A. Pakštienė telefonu taip pasakojė: „Tos trys savaitės buvo nepaprastai intensyvios ir daug rezultatų davusios. Dabar mes matome, į kokią didelę darbą įsijungėm ir kokia yra didelė mūsų fondo atsakomybė. Ateities savivaldybių įstatai dar yra rašomi. Žinios, kurios buvo pateiktos mūsų fondo pravesuose seminaruose, galės padaryti didelę įtaką į naujai formuojamam demokratiniams pagrindais Pabaltijo valstybių įstatams...“

Renata ir Irena Kvantaitės padeda gėles prie Laisvės kovų paminklo Jau-nimo centro sodelyje Chicagoje prieš Tautos šventės minėjimą, surengtą Lietuvių Tautinės sąjungos.

Nuotr. Ir. Kriaučiūnienės

REPREZENTACINIS ŽURNALAS „LITHUANIA — LIETUVA“

P. PALYS

Kiekviena didelė ar maža šalis, norėdama, kad pasaulis ją geriau pažintų, leidžia įvairius reprezentacinius leidinius. To paties tikslo siekiant, ir Lietuvoje įvairiomis kalbomis pradėtas leisti žurnalas „Lithuania — Lietuva“.

Apie tą žurnalą „Drauge“ (Nr. 165), vedamąjį, pavadintą „Lietuvos vardas garsėja naujame žurnale“, RKV rašo: „Mūsų pastangos garsinti Lietuvos vardą plačiame pasaulyje suranda vis naujų būdų ir kelių. Vienas toks bandymas, pristatęs Lietuvą labai skoningu ir įtikinančiu būdu, yra Lietuvos naujai pasirodęs žurnalas lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbomis Lithuania — Lietuva. Kaip pavyks juo sudominti kitataučius, parodys ateitis, bet tiek pats leidinys, tiek jo redakcinės komisijos sudėtis labai įspūdingi. Puikios aukšto lygio nuotraukos...“

Apie savo kelionės bendrininkus dr. Roger Caves ir Peter Solinger'į, kurie jau trečią kartą lankėsi Pabaltijo valstybėse, pašnekovė taip atsiliepė: „Jų didelė meilė ir pagarba šių kraštų žmonėms yra ryškiai matoma ir jie su dideliu noru savo žiniomis dalijasi...“

Grudžio mėn. pradžioje Rygoje įvyks U.S. — Baltic fondo ruošiamas konferencija etikos klausimais. Todėl šios kelionės dar vienas tikslas buvo paruošiamieji darbai šiai gruodžio mėn. konferencijai. Lietuvos spauda rašo, kad etikos konferencijos rėmėjas yra Latvijos AT

Dabar pažiūrėkime, kaip tą leidinį Lietuvoje išeinančiame religijos ir kultūros žurnale „Naujas Židinys / Aidai“ (Nr. 4), recenzuoja Vidas Vakarais. Jis rašo: „Permetus akimis, atrodo, lyg ir nieko netrūktų“. Bet kada jis arčiau su angli kalba išleista „Lietuva“ susipažino, pradėjo kitaip kalbėti: „Enciklopedinio pobūdžio geografinės, istorijos ir statistikos medžiaga užima beveik pusę žurnalo, tik pateikta ji kažkokiu suprimityvintu stiliumi“.

V. Vakaraių abejones kelia Lietuvos istorijai paskirtieji puslapiai. Jam Gintauto Sliose-rūno straipsnis „Lietuvos žingsniai į nepriklausomybę“ ideologija esąs itin „įdomus“. „Skaitytas, nelabai domėjėsi naujausiąją mūsų istoriją, susidarys įspūdis, jog komunistų partijos ir jos valdymo krizė buvo tautinio judėjimo kilimo priežastis (ne atvirkščiai!). Nera ko

pirminkas A. Gorbunovas. Joje dalyvauti bus kviečiami visų trijų Pabaltijo valstybių parlamentarų ir ministerių lygio atstovai, savivaldybių darbuotojai, biznio bei verslo atstovai ir t.t.

MAYO KLINIKOSE GYDOMA VYČIO KRYŽIAUS KAVALIERĖ

Rugpjūčio pradžioje į Mayo kliniką JAV gydytis atvyko 1991 m. sausio 13 d. prie televizijos bokšto Vilniuje rusų kareivių peršauta kaunietė Kristina Čepkauskienė, kuriai buvo skirta liepos 18 d. Horizontų dalis. Jos atvykimu ir gydymu rūpinosi U.S. — Baltic fondas, ypač jo pareigūnė A. Pakštienė ir Minnesotos valstijos miestų lygos prezidentas ir jos globėjas Rochesterio mieste Peter Solinger. Čepkauskienės atvykimo faktą ir detales apie jos sužeidimą, kaip pasakoją tuo metu Mayo klinikoje besigydyti lietuviai, plačiai aprašė vietos amerikiečių spauda.

Apie K. Čepkauskienę, prieš jai išvykstant į JAV, „Kauno laikas“ rašė: „Jos rankose — Vyčio kryžius IV laipsnio ordinas — už pasižymėjimą didvyrišku narsumu ir ištvermę ginant Lietuvos Respublikos laisvę ir nepriklausomybę“. Lietuvoje be Kristinos šis apdovanojimas skirtas tik dar dviem moterim — Angelei Pladytei ir Loretai Turčikauskaitei. Jis skirtas ir Titui Masiliui po mirties. Kristina apdovanota ir Sausio 13-osios atminimo medaliu „už drasą ir pasiaukojimą Lietuvos Respublikai“...“

VL. R.

stebėtis, kad reikšmingiausiais veiksniais į nepriklausomybę autorius laiko lietuviškosios kompartijos „skyrybas“ ir jų lyderių žygius garsiuose Maskvos koridoriuose“.

Sauliaus Pečiulio straipsnis „Lietuvos ekonominės reformos veidas“ recenzijos autoriui irgi nesąs panašus į tikrovę, nes: „Jei kas bandytų rimtai domėtis Lietuvos ekonomikos reforma, Sauliaus Pečiulio nuomonė apie ją galėtų gerokai suklaidinti“.

Visai kurioziškas esąs Stasio Gutausko rašinys apie Kalėdų lietuviškuosius papročius ir tradicijas, kur rašoma: „Kalėdų šventėje įvelgiama daug prasmų, gilios ar ne tokios gilios senovės reliktų, bet pamirštama, kad Lietuvos žmonės, kaip ir visiems krikščionims, tai visų pirma Kristaus gimimo šventė. Visų pirma, o ne po būrimo iš šiaudų ir „šližikų““.

V. Vakarais, leidinyje suradęs daug „paprastiesių redakcinių šiuokšlių“, sako: „Jos gal ir nerėžtų akies provincijos laikraštelyje, bet visiškai neleistinos leidiniui, kuris pretenduoja būti reprezentaciniu“.

Kalbėdamas apie leidinyje esančias nuotraukas, sako: „Pasitaiko ir visai kurioziškų neapsižiūrėjimų. Štai 18 puslapyje užrašas ties nuotrauka, daryta trispalvės iškėlimo Vilniuje ceremonijoje, teigia, kad tai... Valstybės Taryba 1918 m. vasario 16 dieną po Nepriklausomybės akto pasirašymo! Po kai kuriomis nuotraukomis užrašų išvis nėra“. Recenzijos autoriui geriausia įspūdis palikęs straipsnis apie Vilnių, tačiau: „tai veikiau paties miesto, o ne žurnalo redakcijos nuopelnas“.

Priartėjęs prie recenzijos pabaigos, Vidas Vakarais rašo: „Užverskime paskutinį puslapį ir pamėginkime įsivaizduoti, kokia ta Lietuva atrodytų žurnalo paskaiciusiam užsieniečiui. Ogi tokia egzotiška valstybė — su įdomia praeitimi, neprasta dabartimi, linkusi veikiau gyventi izoliacijoje, negu įsijungti į Europą“. Recenziją užsklendžia šiais žodžiais: „Na, o leidejams ir redaktoriams, matyt, reikėtų pasirūpinti ne vien skambių vardų kolegijai papuošti, bet kvalifikuotų bei kruopščių darbininkų leidiniui rengi. Tik tuomet žurnalas galės reprezentuoti Lietuvą“.

We Ship UPS

312-434-9766

Užsiamam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

atlanta IMPORT EXPORT

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

MES SIUNČIAME VISKĄ, NAUJĄ IR NAUDOTĄ, SU PRISTATYMU Į NAMUS BE JOKIO MUITO. APDRAUDŽIAME, PAKUOJAME, PAIMAME IŠ NAMŲ.

KONTEINERIAI IŠSIUNČIAM I RUGSĖJO 5 ir 15 D.

ATVEŽKITE ARBA ATSIŲSKITE UPS

2719 W. 71st ST.

CHICAGO, IL 60629

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

Suprasdama sunkią padėtį Lietuvoje po sausros, atlanta siūlo šią nuolaidą:

\$5.50 nuo kiekvieno siuntinio iki 100 svarų;
\$12.00 nuo kiekvieno siuntinio virš 100 svarų*

*Galiauja iki rugsėjo 15 d. asmeniškai pateikus šį kuponą. Minimali siuntimo kaina - \$ 25

C atlanta IMPORT EXPORT 1992

“TORVIL” LTD. LITHUANIAN PARCEL SERVICE

New prices for packages!

Seasonal discount 12% for all products from the

“Torvil” 92 catalogue

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)

THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES

\$1.80 lb.

Plus service charge

Dear client! We are the only

PARCEL SERVICE

where you can send

MORE for LESS!

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210

U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA Head Office: 85 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 759-3220 Fax: (416) 759-3221

Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3880 Fax: (416) 534-4910

U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875

Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14217 Tel/Fax: (716) 894-9880

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1992 METŲ KELIONIŲ TVARKARAŠTIS Į NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

SKANDINAVŲ — per Kopenhagą

LUFTANSA — per Frankfurtą

AUSTRIJ — per Vieną

Spalis 8 iki spalio 24

Spalis 4 iki spalio 20

Spalis 1 iki spalio 17

Kviečiame keliauti su grupe ar pavieniui. Kiekvienas galėsite pasirinkti tinkamą grįžimo datą. Taip pat galime sudaryti ir individualų kelionės tvarkaraštį pagal jūsų poreikius. AMERICAN TRAVEL SERVICE, kaip visuomet, sudarys patogias keliones už geriausias kainas.

Liepos mėnesį Kaune. Iš kairės: Kauno miesto tarybos pirm. Vigintas Grinis, U.S. Baltic fondo atstovė Audronė Pakštienė, Vyčio kryžiumi apdovanojta už laisvės gynimą Kristina Čepkauskienė, Viktoras Čepkauskas ir Peter Solinger su žmona.

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

MONTESSORI SEMINARAI LIETUVOJE

STASĖ VAIŠVILIENĖ

Montessori seminaro kursantės Šiauliuose.

Nuotr. A. Musnecko

Septinto lankymosi Lietuvoje trečio mėnesio pabaigoje, Šiaulių Pedagoginio instituto dėstytoja skambina, prašydama mane ir B. Musneckienę parašyti recenziją diplominio darbo, kurio tema: „Rašymas ir skaitymas Montessori klasėje“.

Nors jaučiausi išsekusi, bet smalsumas nugalėjo. Neakivaizdinio fakulteto studentė, gyvenanti Kaune, rašydama savo darbą, stebėjo Montessori klases Kaune, konsultavosi su Dalia Tilindiene, kuri metus laiko studijavo Montessori Amerikoje, ir kitomis, kurios lankėsi JAV-se ir buvo susipažinusios su Montessori idėjomis per mūsų prarastą trumpą kursą ir klasių lankymą. Studentės klasės stebėjimai ir pristatytai vaikai darbai rodo, kad ji labai gerai perprato Montessori principus, ypač kalbos vystymąsi. Žinoma, jos darbas įvertinome penketu. Gaila, kad negalėjau dalyvauti diplomo apgynime, už kurią ji buvo labai gerai įvertinta. Paklausta, ką ji galvoja toliau daryti, atsakė: „Susipažinusi su Montessori darbo principais, niekad negalėčiau dirbti seno režimo mokykloje“.

Šiaulių Pedagoginis institutas turi 2000 reguliarių ir 3000 neakivaizdinio mokymosi studentų. Pedagoginėje katedroje ruošiami pradinio klasių mokytojai. Defektologijos katedra ruošia specialaus auklėjimo S. E. mokytojus. Ikimokykliniam auklėjimui mokytojai ruošiami Vilniaus ir Klaipėdos pedagoginiuose institutuose.

Kitas diplominis darbas buvo: „Matematika Montessori klasėje“. Šio darbo nebuvo progos skaityti, bet „Montessori sistemos taikymas Logopediniuose vaikų namuose (su kalbos problemomis)“, diplominį darbą turėjau progos skaityti. Esu tikra tokių darbų yra ir daugiau.

Rašau apie šiuos darbus su džiaugsmu, nes jie rodo, kad Montessori idėjos leidžia šaknis Lietuvoje. Atrodo, paėmus Lietuvos žemėlį, prie visų dides-

nių ir mažesnių miestų galėtume pridėti raidę M – Montessori. Vienur tokios klasės jau sekmingai vedamos, kitur bando ar planuojama. Mano septintos kelionės Lietuvos tikslas buvo labiau profesinis: lankyti klases, vesti seminarus norintiems plačiau gilintis į Montessori principus. Tokius ir panašius seminarus organizuoja ir remia su Pedagoginiais institutais dirbą kvalifikacijos kėlimo institutai, remiami švietimo institucijų.

Montessori atgimimo pradžia

Prieš antrąjį pasaulinį karą Montessori jau buvo pasiekusi Lietuvą per a.a. M. Varnienės ir D. Petrutytės darbą Kaune. Atgimimas prasidėjo 1985 m., kai dr. O. Keturkienė, dirbusi Kaune pas a.a. Varnienę, grįždama iš Amerikos parvežė D. Petrutytės ir kitų auklėtojų dovanotą medžiagą Kauno Pedagoginiam institutui. Tuo laikotarpiu sovietų ambasadoje dirbęs V. Sakalauskas, atvykęs iš Chicago, apžiūrėjęs pakuojamą medžiagą, parūpino leidimus įvežti ją Lietuvai. Medžiaga buvo išstatyta muziejaus ilgoką laiką. Atsargūs straipsniai ėmė rodytis pedagoginiuose žurnaluose. 1987 m. Petrutytė ir aš turėjome pirmus susitikimus su grupėmis auklėtojų Kaune ir Vilniuje. Tai buvo lyg ledų pralaužimas ir laisvesnis susisiektis, žinių pasikeitimas spartėjo. Amerikos lietuvių M. Kucinienės, D. Dirvonienės, Ozinskaitės, ypač ilgai ir gausūs D. Petrutytės vizitai, ir svarbiausia, tenykštų mokytojų noras keisti savo darbo būdą, prisidėjo prie spartaus Montessori sistemos plitimo.

Lietuvos mokyklos uždaviniai

„Gimtojo krašto“ š.m. liepos 23-29 d. laidoje, skyriuje „Lietuva spaudos veidrodyje“ yra atspausdintos rašytojo Jono Mikulinsko mintys iš jo diskusinio straipsnio „Tauta ir jos mokykla“ („Dialogas“ Nr. 28). Tame

straipsnyje Jonas Mikulinskas sako: „...buvusios sovietinės mokyklos, užprogramuotas mokytojas, suprantama, ir jo mokymai, dabartinės nepriklausomos Lietuvos sudėtingomis sąlygomis yra tapę indiferentiškas, pasyvus, sutrikęs, nerandantis vietos nei moksle, nei visuomeninėje veikloje. Bene svarbiausia yra tai, kad ir jo atsakomybės jausmas už tautos dabartį ir ateitį yra pastebimai atbukęs. Šiuos opius klausimus nagrinėdami, neturime pamiršti, kad bene didžiausia sovietinio komunizmo padaryta žala žmogui yra jo sąmonės destrukcija, kurios būdingiausias bruožas – atsakomybės jausmo už savo veiksmus apmirimas. Todėl dabar vienas iš svarbiausių Lietuvos mokyklos uždavinių ir turėtų būti ne tik reabilituoti žmogaus atsakomybės už savo veiksmus jausmą, bet ir juo grįžti piliečio asmenybės ugdymui“.

Panaši problema buvo iškelta sekmadienio, rugpjūčio 23 dienos „Chicago Tribune“ dienraštyje, kur motina nežino kaip tvarkytis su 19-kos metų sūnum, kuris neturi jokio atsakomybės jausmo, nei už savo mokslą, nei už darbą, finansus ir kita. Straipsnio autorė Marguerite Kelly sako, kad kiekvienas vaikas, kone nuo pat jaunų dienų, turi turėti jausmą, kad jis pats kontroliuoja savo gyvenimą. Ji aiškina, kad vaikas maisto lėkštę dažnai stumia nuo savęs, nors ir būtų alkanas, nes juo nepasitikima, kad jis pats gali valgyti, jo bandymai būti savarankišku negerbiami. Jei vaikas, nesvarbu kokio jis amžiaus, jaučiasi neturintis savo veiksmų kontrolės, tai jis savo energiją dažnai naudoja kovodamas su tėvais ar mokytojais, vietoj atlikęs jam skirtą uždavinį. Baigdama ji sako: „Mūsų vaikai turi teisę nustatyti savo tikslus. Nesvarbu, kokie jų tikslai, mes turim juos remti. Svarbiausia, kad jie pasirinktų darbą ir bandytų jį gerai atlikti“.

Pagrindiniai Montessori prin-

cipai yra: pagarba vaikui, laisvė pasirinkti uždavinius, atsakomybė už savo veiksmus, darbus, elgesį. Montessori klasėje auklėtoja nesprenžia vaikų problemų, ar tai būtų ginčai su draugais, ar užsiėmimų pasirinkimas. Čia vaikas iš mažų dienų pratinamas pats daryti nuosprendžius, juos atlikti, nugalėti susidariusias problemas, bet taip pat mokomas gerbti kitą vaiką, jo darbą, jo pažiūras. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos mokytojas, matydamas komunizmo padarytą žalą, ieško būdų įdiegti atsakomybę už savo gyvenimą jaunuose žmonėse. Užsienio pedagogų vedami seminarai netalpina visų norinčių juose dalyvauti. Maria Montessori knygoje „Auklėjimas naujam pasauliui“ sako: „Jei mes norime pakeisti krašto įpročius ir tradicijas, jei norime labiau iškelti žmogiškąsias charakteristikas, turime pradėti nuo vaiko, nes labai maža kas galima padaryti su suaugusiu. Pakeisti generaciją, ją įtaigoti į blogi ar geri, prižadinti religiją, ugdyti kultūrą, turime visą dėmesį nukreipti į vaiką. Kad tai teisybė, aiškiai buvo pademonstruota nacizmo ir komunizmo, kurie pakeitė tautų charakterį, didžiausią dėmesį nukreipdami į vaikus“.

Seminariai, lankytos mokyklos

Pirmas seminaras vyko Šiauliuose, Logopediniuose vaikų globos namuose, kur jau kelinti metai B. Musneckienė su būriu entuziasčių bando Montessori metodą su vaikais, kurie čia gyvena. Tai vaikai, turį kalbos problemas, žinoma, su tuo ir kitas problemas, neturį tėvų. Jie yra arba tikri našlaičiai, arba paimti iš alkoholikų ar narkomanų šeimų.

Seminarą globojo ir visokeriopai rėmė Pedagoginis ir kvalifikacijos kėlimo institutai, kelios tų institutų dekanės ir dėstytojos dalyvavo seminaro paskaitose ir medžiagos pristatyme. Atidarymas vyko Kvalifikacijos kėlimo institute, video juostas žiūrėjome pedagoginiame institute, kur vieną popietę turėjome vargonų koncertą. Tuos medinius vargonus, specialiai pritaikytus vienai iš auditorijų, statė mano muzikos mokytojas seminarijoje Kulikauskas su sūnum. Sūnus labai išsamiai papasakojo visą vargonų istoriją, įvairias medienas, surinktas įvairiose respublikose, o jo žmona, taip pat muzikė, atliko koncertą.

Paskaitą „Ar Montessori tinka Lietuvai“ skaityti Pedagoginio instituto lankantiesiems 3 ir 4-to kurso studentams.

Lankiusios Montessori seminarą gavo pažymėjimus užbaigtųjų metų. Lankytojų buvo arti 40 iš įvairių, daugiausia Žemaitijos, vietovių.

Kitas Seminaras vyko Vilniuje. Atidarymas Kvalifikacijos kėlimo institute. Ta pačia proga institutas suorganizavo iškilmingą, TV šviesoje, diplomų įteikimą pirmajai lietuvaitei Lietuvoje gaunančiai Amerikos Montessori auklėtojos diplomą. Man, pirmai lietuvaitei gavusiai Amerikoje tokį diplomą, teko garbė jį įteikti Vidai Gasperkaitei. Ji ir D. Tilindienė buvo D. Petrutytės iškviestos vieneriems metams studijuoti Montessori. Vakare, „Panorama“ programoje, parodė Vidą klasėje su vaikais ir diplomo įteikimą.

Seminaras vyko 103-čiame darželyje, kur Montessori metodu dirbama jau treči metai dvejose klasėse. Vida Gasperkaitė ir Rūtelė Palevičiūtė, kitos klasės auklėtoja, važinėja į kitus miestus, demonstruoja medžiagą. Vida skaito paskaitas Vilniaus Pedagoginiame institute.

Šitą darželį man teko „oficialiai“ (su valdžios leidimu ir šoferiu) lankyti 1985 metais, o 1987 m. tame darželyje D. Petrutytė ir aš turėjome susitikimą su darželių darbuotojomis. Čia seminarą lankė 40 žmonių; dauguma jų čia renkas jau ne pirmą kartą.

Kaunas buvo sekantis mano sustojimas. Čia praleidau daugiau laiko lankydama Montessori klases. Labai įdomiai ir kūrybiškai kiekviena tų klasių auklėtoja pritaikė turėtą medžiagą Montessori principams. Paprastai pedagoginė medžiaga yra sukaupta pedagoginiame kabinete, į kurį auklėtoja, susiplanavusi pamokėlę, ateina pasiimti tam reikalingą medžiagą. Vaikai jos naudoja po pamokos negali, jiems yra tik žaislai. Kaune lankiau D. Tilindienės vadovaujamą mokyklą, kur, susirinkusias iš kitų Montessori klasių auklėtojas, supažindinau su gyvosios gamtos klasifikacijomis. Dalyvavau ir Montessori asociacijos posėdyje.

Įdomu buvo stebėti V. Skrupskienę, dirbančią su ketvirtos klasės mokiniais. Ji taip pat lankėsi Chicagoje ir labai nori turėti Montessori klasę, gal ne tiek fizine prasme (nes ta pati klasė ryte naudojama kitos mokytojos), kiek dvasine prasme. Sitai ji pasiekė labai gražiai, pradėdama nuo savo santykių su vaikais. Ji pajėgė vaikuose įdiegti atsakomybės jausmą už savo mokymąsi. Girdėjau, kad metų gale jos klasė buvo įvertinta kaip geriausia, o vedėjas pažadėjo jai klasę, kurios nereikės dalintis su kitais (daugelis mokyklų dirba dviem pamainomis).

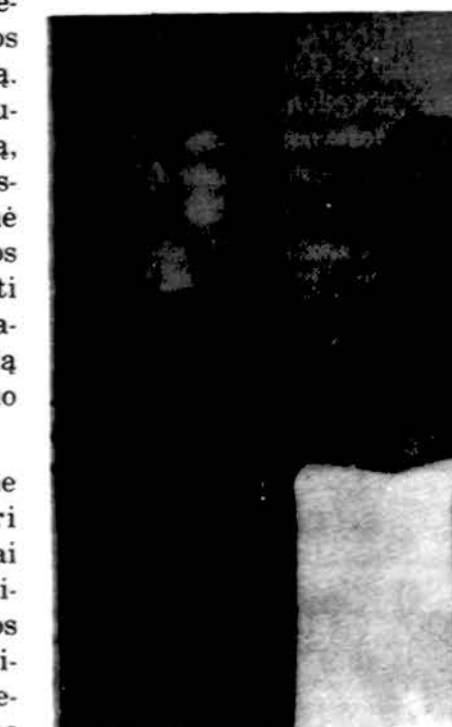
Mažeikiuose, savo gimtinės mieste, vedžiau paskutinį seminarą. Čia, darželių „Žilvinas“ ir „Bitutė“ vedėjos labai užsidegusios Montessori idėjomis ir bando jas taikyti visose klasėse. Seminarą rėmė švietimo skyrius. Klausytojos iš įvairių Žemaitijos miestų, nemažai dirbančių su protiniais atsilikusiais vaikais.

Dauguma lankiusių seminarus jau buvo susipažinę su Montessori D. Petrutytės, M. Kucinienės, D. Dirvonienės seminaruose ar paskaitose, todėl mano tikslas buvo klausytojas vesti į gilesnį Montessori principų pažinimą ir praktišką medžiagos naudojimą. Mano pristatytų dalykų temos: kalba – jos vystymasis, matematika, pojūčių lavinanti medžiaga, gamtos mokslas, geografija.

Lankyti ir stebėti Montessori daržėlių Mažeikiuose, Kuršenuose, Šiauliuose, Vilniuje, Kaune. Panevėžyje lankiau talikišką vaikų darželį prie Akmenės, Paeglesiuose vaikų pensionatą, kuriame gyvena 211 protiniai atsilikusiu vaikų, nuo 4 iki 18 metų amžiaus.

Lopšeliai – darželiai ir jų ateitis

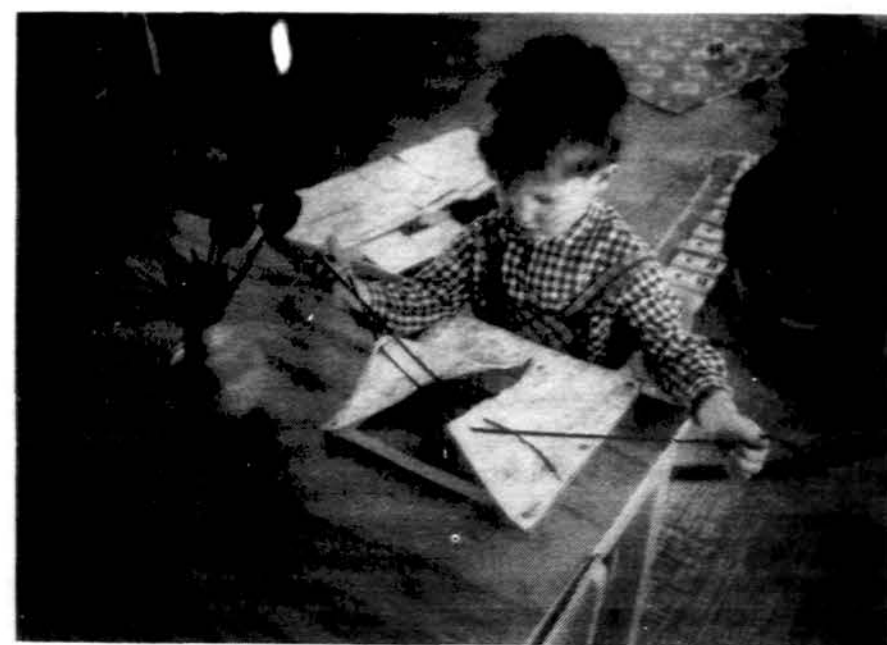
Planuodama kelionę į Lietuvą ruošiausi pristatyti keletą

Montessori seminaro užbaigtuves Šiauliuose. Iš k. – viena iš klausytojų, seminaro vedėja Stasė Vaišvilienė, Pedagoginio fakulteto dekanė L. Mondeckienė ir Kvalifikacijos instituto dekanė L. Ušekienė.

DRAUGAS, šeštadienis, 1992 m. rugsėjo mėn. 12 d.

5

Berniukas mokosi varstyti 103-čio vaikų darželio Vilniuje Montessori klasėje. Nuotr. S. Vaišvilienės

dalykų, turėti laiko praktikai su medžiaga ir bandyti studentes ištraukti į medžiagos aprašymo formatu, kuris galėtų eventualiai būti užskaitytas siekiant Montessori diplomo. Susidūrusi su realybe Lietuvoje, keičiau planą, nes visur buvo perdidelis skaičius žmonių ir, svarbiausia, kad daugelis mokytojų nėra tikros savo ateitimi.

Darželius finansuoja Švietimo ministerija arba įmonės, kurių daugelis privatizuoja ir darželių išlaikymas pasidaro pridėtinis finansinis sunkumas. Kita priežastis, tai vaikų, lankančių lopšelių-darželių skaičiaus mažėjimas. Nepriklausomos Lietuvos valdžia ragina mamas likti namuose ir pačioms auginti vaikus; tam tikslui teikiama finansinė parama. Ateinantįjį metai – kiti parodys kiek tų darželių išsilaikys, kiek jų bus reikalinga.

O tų lopšelių-darželių pristatytą labai daug ir didelių – nuo penkių iki penkiolikos klasių. Sąlygos buvo sudarytos tokios, kad tėvai gali vaiką palikti darželyje nuo pirmadienio ryto iki penktadienio pavakarės. Čia vaikai valgo, miega, žaidžia, tėvus mato tik savaitgaliais: koks gyvas pavyzdys, kaip komunizmas naikino šeimas iš pat jos pagrindų. Dabar šitoks „neva“ palengvinimas šeimoms, yra nebepraktikuojamas.

Kadangi vaikai lopšeliuose-darželiuose praktiškai gyvena – nuo ankstyvo ryto iki vėlyvos popietės – tai fizine vaikų priežiūra yra neblogai suplanuota. Kiekvienas darželis turi medicinos seseris, medicinos gydytoją, gimnastikos, dainų mokytojas, kartais etnografinį ansamblį, jei yra baseinas – tai plaukimo instruktorė, jei yra vaikų su kalbos problemomis – yra logopedė. Žinoma, yra virėja ir šeimininkės, kurios atgabenama maistą į kiekvieną klasę ir jį padalina, yra skalbykla – skalbėjos ir auklėtojos, kurios turėtų būti svarbiausi asmenys mažo vaiko gyvenime, bet per tokių vaiko tamponų iš vietos, kažin ar jis turi daug progų tą auklėtoją gerai pažinti, prie jos priprasti, išvystyti ryšį su ja, nes ir auklėtojos

keičiasi. Jos dirba 32 val. savaitėje, o jei dirba su specialiais vaikais, tai jos darbo savaitė yra 24 valandos.

Bet pats skaudžiausias dalykas mums, bent kiek pažinusiems prieškarinės Lietuvos mokyklą ir mokinius, yra toks didelis skaičius nenormalių vaikų, paauglių. „Gimtasis kraštas“ (Nr. 47 lapkričio 15-21, 1990 m.) pateikė liūdną statistiką apie specialias mokyklas, darželius, pensionatus. Sudėjusi vaikus, visuose ten minėtose įstaigose, gavau astronomišką skaičių: 17,689 vaikai, paaugliai. Kur komunizmas nuvedė tautą? Tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę, buvo pradėta viešai kalbėti apie šią tautos žaizdą.

Nesu specialaus auklėjimo žinovė, bet mano vestuose seminaruose dalyvavo nemažai auklėtojų, dirbančių tokiuose namuose, todėl man buvo įdomu plačiau su jais susipažinti. Malonu girdėti, kad APPLE organizuojamos paskaitos Lietuvoje liečia šiuos klausimus, o iš Australijos atvykusi Baltutytė irgi smarkiai darbuojasi ir, atrodo, yra padariusi geros įtakos. Dar truks daug laiko, kol žmonės Lietuvoje įpras matyti fiziniai ar psichiniai atsilikusius vaikus savo tarpe. Lankytoji pensionatą Paeglesiuose direktorė pasakoja apie žmonių reakcijas, kai, gavusi autobusą, bando savo vaikus nuvežti prie jūros ar kitą vietą. Sako, žmonės piktnaiviai sakydami: „Ko čia šitiems reikia?“ Vienoje-kitoje vietoje bandžiau sužinoti tų vaikų diagnozę. Atsakymas be išimties: „Gimdymo trauma“.

Nežiūrint sunkumų, kuriuos Lietuva šiuo metu pergyvena, mokytojai, besidomį naujomis auklėjimo idėjomis, teikia daug vilties, kad tauta išsikrapstys iš šito chaoso. Nors vaikų skaičius darželiuose mažėja, Montessori klases netalpina visų norinčių jas lankyti. Didelis palengvinimas yra Montessori medžiagos gaminimas Lietuvoje. Nors ji nevisados graži ir tikslinga, bet pradžia padaryta.

Grįžau patenkinta šia savo kelionės dalimi, radusi tiek daug auklėtojų, ieškančių kelių į auklėjimą, kurio centre būtų vaikas – žmogus.

Lietuvos partizanai, paguldę gyvybes už Lietuvos laisvę.

IŠDAVYSTĖS — PARTIZANŲ TRADEGIJA

Partizanų kova yra epochinis inasas mūsų tautos istorijon. Jie yra taurieji mūsų kartos karžygiai. Bolševikai, negalėdami kovoję palaukti partizaninio judėjimo, griebėsi klastos ir apgaulės. Tačiau tenka susimąstyti, kad mūsų tautoje atsirado tiek daug išdavikų, kurie už geresnį duonos kąsnį išdavė narsiuosius kovotojus.

Išdavikas iš Vakarų — Kuksas. Pagal parodymus, jis nušovė iš Vakarų nuleistą žurnalistą Butėną ir išdavė žymųjį. Vakaruose buvusį partizanų vadą, pirmos partizanų knygos autorį, Lukšą — Daumantą. Sunku suprasti Vakaruose buvusių kairiųjų organizacijų neįsimintingumą siūsti Lietuvon buvusį komjaunuolį. Apie tai stovyklose visi žinojo. Idomu, ar jis dar tebeįsivaizdavo valdžios pensiją?

Vienas žymiausių ir narsiausių Dainavos apygardos vadų buvo Vaclovas Voveris — Žai-bas. Su jo vardu surišti garsiausi laimėjimai. Partizano kelią jis pradėjo nuo pirmųjų antrosios bolševikų okupacijos dienų. Žai-bo pastangomis sukurta Geležinio Vilko tėvūnija, kurios ilgamečiu vadu buvo jis pats. Žai-bas vadovavo dvidešimt aštuonioms kautynėms. Minėtinis Migūčiūnų km., Onušio valsč. kautynės, kuriose nakties metu keli šimtai enkavedistų apsupo pastovioje buvusius partizanus. Puse paros trukusiose kautynėse galų gale priešas išvaikytas. Paliko daugiau kaip 60 lavonų,

HENRIKAS KUDREIKIS

žuvo 7 ir sužeisti 3 partizanai. 1945 vasario mėn. Mančionių km., Žai-bui vadovaujant, pasaloje nušauti 12 bolševikų be savų nuostolių. 1948 m. lapkričio 14 d. Rikatauskų km., Daugų valsč. pasaloje nušauti 18 enkavedistų ir stribų, partizanų nuostoliai: 1 nukautas, 3 sužeisti. 1947 m. rugsėjo 20 d. Šiukščiakalnio km., Daugų valsč. Žai-bas su savo vyrais nukovė 9 stribus, kurie rinko iš ūkininkų pyliavas. 1948 m. spalio 27 d. prie Onušio pasaloje užpultas MVD sunkvežimis, sunaikinta 18 enkavedistų, beveik visa Onušio MVD igula.

Tai tik nedidelė dalis Žai-bo žygių, kurie visi buvo labai sėkmingi. MVD, negalėdama jokiū būdu sunaikinti Žai-bo, užverbavo poetus Kubilinską ir Skinkį, pasiūsdama neva mokytojai ir Varėnos apylinkė. Vaidindami patriotus-antikomunistus, priimti į Žai-bo būrį.

1949 m. kovo 7 d. Kubilinskas ir Skinkis nušauti stovyklos sargybinių Kariūna, taip pat jauną poetą. Skubiai informuota MVD, kur randama Žai-bo vadovė. Keturiasdešimt sunkvežimių enkavedistų 4-5 žiedais apsupa Žai-bo vadovė. Daugiau kaip 40 enkavedistų lavonų, slapta sumestų į sunkvežimius, liudija, kad Žai-bas ir jo draugai pardavė savo gyvybes brangiausia kaina. Džukijos ša-

lis neteko savo narsiausio šauksmo.

Knygoje „Rašytojai pokario metais“ rašoma, kad Kostas Kubilinskas 1955 m. kovo 7 d. kreipėsi į LTSR Rašytojų s-gos valdybą, kad būtų priimtas Rašytojų sąjungon. Savo autobiografijoje jis pažymi, kad „pokario metais lietuviški buržuaziniai nacionalistai, žinodami kai kurias nesveikas mano nacionalistines nuotaikas, ryžosi mane įtraukti į savo pogrindį, tačiau jiems nepavyko. 1947-1949 metais aš bent jau nacionalistų pogrindį kovojau prieš šiuos pikčiausius lietuvių tautos išgamas, kol įvykdžiau tarybinės valdžios man pavestą sunkų, bet kovingą ir garbingą uždavinį“.

Matyt, Lietuvos žemė degė po šio niekšo kojomis. Kubilinskas pabėgo Maskvon. Bolševikų spaudos žiniomis, jis staiga mirė. Skinkio likimas nežinomas.

A. Ramanauskas — Vanago atsiminimuose „Partizanų gretose“ (I-II dal.), pirmą kartą paminimas garsus kapitonas Sergijus Staniškis. Jo veiklos pradžia Džukijoje 1945 m., o 1949 m. jis jau Apygardos (vėliau Dainavos apyg.) štabo viršininkas. Daugelis šiandien stebisi, kaip Staniškis sugebėjo per aštuon metų žūtibūtinį kovų metu išlikti nesužeistas ir vadovauti stambiai „miško brolių“ grupei. Matyt, kad mūsų karo mokykla buvo aukšto lygio ir savo kariūnus išmokė taktinių gudrybių.

Vilniaus MGB iššifrovus, kad Litas (Staniškis) tuo metu buvo Pietų Lietuvos partizanų vadas, sukūrė specialų čekistų operatyvinį štabą ir pradėjo pašalinti jo medžioklę. Imtasi

visokių priemonių. Išdavikas Jonas Dabulevičius, šiai akcijai užverbuotas (pagal „Jaunimo gretas“, nr. 10-11, 1966 m.) 1951 m. rugsėjo 14 d., jau po mėnesio, prisidengęs slaptyvardžiu Miškas, patenka į Siaubo būrį. Čia jis užverbuoja partizaną Garsą, prisibrauna prie Lito adjutanto Aido. Tik adjutantas buvo gudrus ir nujautė klastą. Bolševikų slapukas ji nušovė. MGB priversta, jo sužadėtinė Žibuoklė parodė, kaip galima pasiekti Lito bazę. Tarpininku, taip pat priverstas, buvo antras adjutantas Šermukšnis (buv. Alytaus apskr. policijos vadas). Suradus slėptuvę, ji tapo nebylia kpt. Staniškio žuvimo liudininke. Bolševikų spauda juodžiausiai nupiešė Staniškio žuvimo aplinkybes.

Pagal Joniškio rajono komunistinį laikraštį, kuris bjauriai juodino Joniškio partizanų, NKVD neva suėmė savo agentą Našlėną. Vėliau suvaidino jo pabėgimą iš NKVD būstinės. Našlėnas nušovė Daunoravos apylinkės sekretorę, po to susitiko su vietos partizana, kurie nedvejodami priėmė jį į savo rinktinę.

Tuo prasidėjo Joniškio partizanų nesėkmės. Eilę vyrų žuvo nuo enkavedistų pasaulų. Puoli-metu Našlėnas kažkaip vis būdavo išvykęs. Partizanų ryšininkai išpėjo partizanų vadą apie Našlėno išdavimus. Vadas netikėjo. Vieną dieną enkavedistai partizanus apsupo trim žiedais. Prasiveržti buvo beveik neįmanoma. Tik paskutinis sužeistas partizanas, slaptyvardžiu Dėdė, prašliaužė apsupimo žiedą, pasiekė avių lauką. Bet ir jis žuvo. Sunaikinę partizanų rinktinę, enkavedistai pradėjo suimti jų ryšininkus, jų kankinimus ir tardymus pradėjo Našlėnas, dabar jau NKVD karininko uniforma, su žvaigždute antpetčiuose. Našlėnas ir dabar gyvena Marijampolės apylinkėje.

Partizaninis judėjimas pasibaigė maždaug 1952 metais. Pasibaigė masinių išdavimų dėka. Kankinimų neišlaikę, ryšininkai, sužeisti partizanai bei aukštąsias bolševikų žvalgybos mokyklas baigę lietuviai — tautos išdavikai, infiltravo partizanų gretas ir sunaikino juos iš vidaus. Ir šiandien jie pasirenge Lietuvos duobkasių tarnybom.

ATEISTAI LAIMĖJO

Du Chicago priemiesčiai — Rolling Meadows ir Zion — turi pakeisti miesto ženklus ir antspaudus, pašalinant iš jų bet kokius religinius simbolius, nes Vyriausias krašto teismas atmetė prašymą pakeisti savo nutarimą, padarytą š.m. birželio 24 d. Bylą minėtiems priemiesčiams buvo iškelusi ateistų organizacija, pasiremmdama konstituciniu valstybės ir Bažnyčios atskyrimu.

RUDENS KELIONĖS Į VILNIŲ

Chicago—Vilnius (į vieną pusę) \$615.00
Chicago—Vilnius—Chicago (ten ir atgal) \$643.00
Vilnius—Chicago—Vilnius \$918.00
(pačiam pasirūpinti transportaciją iš Vilniaus į Varšuvą)

GOLD WINGS TRAVEL
5348 N. Milwaukee
Chicago, IL 60630
Tel. 312-775-5700

BALTIA EXPRESS iš kitų
PILNŲ VILNIAUS RAŠTŲ
TIK 90 ct. / sv. VIRŠ 80 SVARŲ
TIK \$1.00/sv. IKI 80 SVARŲ
SIUSKITE VISKĄ NAUJĄ IR NAUDOTĄ, MAISTĄ, DRABUŽIUS, VAISTUS IR KT.
ORO CARGO SIUNTOS KAS TREČIADIENĮ
LAIVO KONTEINERIS RUGSĖJO 15 IR 29 D.
SKAMBINKITE NEMOKAMAI 1-800-SPARNAI, 1-800-772-7624
ATVEŽKITE ARBA SIUSKITE UPS
3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652

MISCELLANEOUS A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8854

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbū ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikalsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreipitis | Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

STASYS ŠAKINIS
Dėytojas
iš vidaus ir iš lauko;
popieriuoja kambarių sienas.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-9107

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sligtul: 312-247-2837

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR
DELIKATESAI
Aticaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinų ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE
• Namų pirkimas ir pardavimas
• MLS kompiuterių ir FAX pagalba
• Veltui namų įvertinimas
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Visai agentai kalba lietuviškai
• Nuolaida pensininkams

Parduodamas didelis gražus namas Lemonte, puikioje vietoje. Kaina žema. Skambinti:
Vasya Saliklis
708-499-7000 arba 708-598-5051

CONDO FOR SALE 1st Floor Crawford Gardens in Oak Lawn; 2 bdrms, 1 1/2 baths, in unit utility room, 2 car heated garage with 12x13 stone room; back yard with patio. Call Raulo at
Re/Max Express 708-430-6666.

Parduodamas namas Downers Grove, IL: 3 metų, 2 aukštų, „colonial“; 4 mieg. 2 1/2 vonios, valg. kamb. su skliautu lubomis; židynys; patio; iš-tisas rūšys; prie namo prijungtas garažas; centr. vėsinimas; didelis sklypas; Lemonte mokyklų distrikts. Kaina \$199,900. Kreipitis: 708-910-6233. Kalbėti angliškai.

HOUSE FOR SALE

In Lemont: new brick „Forrester“ built by a true craftsman; oak & parquet floors thruout; 4 bdrms; 2 1/2 baths & 2 1/2 car garage. 900/Woodcrest. Open Sunday 1-4. Tel. 708-440-1539.

HOUSE FOR SALE

In Mokena: new brick & cedar „Forrester“; Oak trim & doors, fire place in fm. rm. & mstr bedrm; 4 bdrms, 2 1/2 baths & 2 1/2 car garage; 11412 Humming Bird. Open Sunday 1-4. Tel. 708-440-1539.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 1/2 kamb. modernus butas pirmame aukšte, Marquette Pk. apyl. Su šiluma, oro vėsinimu; moderni virykla, šaldytuvai, skalbykla su mašinomis. Suau-gusiems.
Tel. 708-361-5594

Išnuomojamas 1 mieg. kamb. pirmame aukšte nerūkantiems pensininkui Marquette Pk. apyl.
Tel. 312-776-1671

FOR SALE

FOR SALE
Executive Desk 30 x 66
with credenza 24 x 58
Cherrywood finish — steel case
708-440-1539 or 312-284-1539

HELP WANTED

TELECOMMUNICATIONS MANAGEMENT

International telecommunications company seeks Financial and Marketing Directors for its existing subsidiary in Lithuania. Financial or Marketing experience, knowledge of telecommunications systems, and fluency in English and Lithuanian languages are requirements. The positions are based in Vilnius.

Rush your resume in both English and Lithuanian to:

J. Hariton
5772 Sierra Casa
Irvine, California 92715

JAV SENATORIŲ IR KONGRESMANŲ ALGOS

Oficialiai senatoriaus alga yra 168,202 dol., o kongresmano 129,500 dol. Tačiau kiekvienas senatorius turi apie 40 tarnautojų štabą, kuriems kasmet išmokama apie 1,9 milijono dolerių. Kongresmanas turi 15 tarnautojų, kurių algos sudaro 590,000 dol. Idomu, kad 1950 metais kongreso istaiga Washingtono aptarnavo 5373 tarnautojai, o dabar kongresas turi 38,696 dol. apmokamus tarnautojus.

Be savo algos, kongresmanai taip pat turi daug kitų privilegijų. Pavyzdžiui, kongresmanas gali nemokamai naudotis pašto patarnavimais. Vidutiniškai nemokamais pašto patarnavimais kongresmanai pasinaudoja per metus už 168,000 dol. ligi 208,000 dol. Prie Kongreso veikia budinio gydytojo istaiga, kurios išlaidos kainuoja 168,000 dol. Vidutiniškai kiekvienas kongresmanas pasinaudoja jos patarnavimais per metus nemokamai už 500 dol. Kongresmanai nemokamai naudoiasi automobiliu pasta-

tymu, kuris valdžiai kainuoja 2,2 milijonus dolerių. Bendrai JAV Kongreso narių algos yra dvigubai didesnės, nei Kanados ar Britų parlamentų narių.

Ypatingai gerai kongresmanai yra aprūpinti aukštomis pensijomis. Pavyzdžiui, kongresmanas, pasitraukęs į pensiją, gauna 1,5 milijonus dolerių pensijos. Senatorius — 2 milijonus. Pavyzdžiui, Mississippi senatorius Trent Lott, jei nutartų šiais metais pasitraukti į pensiją, gautų 3,9 milijonus dolerių pensijos.

Walter L. Updegrave MONEY magazine (8-1992) — What Congress Really Cost You — sako, kad 1970 metais kongresas kaštavo 343 milijonus dolerių, o 1992 — 2,8 milijonus. Kongreso išlaidų išlaidos per tą laiką pakilo 705%, o tuo tarpu karo reikalams biudžetas pakilo tik 311%.

Šių metų rinkimų politikoje daug girdima kritikos kongreso vardu.

Adolfas Baliūnas

LINCOLNO CENTRAS NEW YORKE PASIRUOŠĘS SUTIKTI 1992-93 METŲ SEZONĄ

P. PALYS

Pats didžiausias muzikos aruodas Amerikoje yra vienoje iš penkių New Yorko miesto dalių, Manhattane. Tai Lincoln centro. Pagrindiniai to centro šulai yra: Metropolitan opera, New York miesto opera, NY filharmonija ir Juilliard muzikos mokykla.

Viena garsiausių pasaulio operų yra Metropolitan, kurios salėje telpa netoli 4000 žiūrovų. Jos pastatymų sezonas prasideda rugsėjo 21 d. Tos dienos vakare bus matoma Offenbacho „Les Contes d'Hoffmann“. Sezonu metu bus naujai pastatytos: Richard Straus „Ariadne auf Naxos“, Gaetano Donizetti „Lucia di Lammermoor“, Richard Wagner „Die Meistersinger von Nuernberg“ ir viena pasaulinė premjera Philip Glass – „The Voyage“. Ši opera buvo specialiai parašyta 500 metų nuo Kolumbo atvykimo į Naująjį Pasaulį sukakties paminėti. Operos tekstą parašė David Puontney, o pasaulinė premjera įvyks sukakties diena, spalio 12 d.

Iš viso per 1992-93 metų sezoną bus pastatyta 22 operos, matomos 196 kartus. Dažniausiai stamos: „Lucia di Lammermoor“ – 12 kartų, „La Bohème“ – 11 ir „Madama Butterfly“ – 9 kartus. Mažiausiai – „Das Ringold“ 1 kartą, o „The Voyage“ ir „Die Walküre“ po 3 kartus.

Operos dainininkų tarpe randame ir dvi lietuvių kilmės dainininkes. Viena, tarptautinį garą pasiekusi, yra sopranas Carol Vaness-Vysniauskas, o antroji, MET operoje dainuoti

pradėjusi praėjusiais metais, mezzo sopranas Jane Shaulis, gimusi New Jersey valstijoje. Prieš ateinant į MET, ji 13 sezonų dainavo NY City operoje, per tą laiką atlikdama apie 60 relių įvairiose operose.

Kairiajame MET operos rūmų šone yra New York State teatras, kuriame vyksta NY miesto operos pastatymai. Ši opera savo sezoną pradeda rugsėjo 1 d. su Puccini „Turandot“. Rugsėjo 30 d. Mascagni – „Cavalleria Rusticana“ ir Leoncavallo – „Pagliacci“ pastatymas bus matomas ir televizijoje.

NY miesto opera tokio garso kaip MET nėra pasiekusi, bet vis dėlto jos pastatymai yra labai aukštai vertinami. Į ją patekti yra žymiai lengviau, negu į MET. Bilietų kainos nuo 10 iki 68 dolerių, kai tuo tarpu MET operoje pigiausias bilietas 21, o brangiausias 135 doleriai.

NY State teatro prieakyje, skiriamas didelės aikštės, kurioje aukštai į viršų kyla iš fontano trykstantis vanduo, stovi NY Filharmonijos pastatas. Tai

Respublikonų suvažiavime Houston, Texas, iš kairės: Romualdas Visokavičius, Saulius Anužis ir Tadas Akstinas. Nuotr. J. Urbono

filharmonijos orkestro namai. Šis orkestras savo sukaktuvinį 150-ji sezoną pradės rugsėjo 16 d. Programoje bus girdima Bernstein, Richard Straus ir Prokofiev kūriniai, dalyvaujant MET operos solistei Kathleen Battle. Šis sukaktuvinis koncertas bus matomas (ir girdimas) TV. Koncertą diriguos filharmonijos orkestro dirigentas ir muzikos direktorius, prieš metus pradėjęs orkestrui vadovauti, Kurt Mazur. Prieš tai apie 10 metų orkestras buvo Zubin Metha vadovybėje.

Kiek atokiau nuo Filharmonijos stovi didžiulis pastatas. Tai prestižinė Juilliard muzikos mokykla. Į tą mokyklą patenka tik išskirtinių gabumų muzikos studentai, išlaikę nelengvus įstojamuosius egzaminus. Joje tobulinasi ir jaunas, vos 16 metų, garsėjantis smuikininkas

iš Lietuvos, Vilhelmas Čepinskis. Šios mokyklos Paul Recital salėje būna labai dažni muzikos studentų koncertai. Dažniausiai į tuos koncertus įėjimo mokesčio nėra. Juilliard mokykla koncertų sezoną pradeda rugsėjo 23 d. pianistų Edith Chen ir Mikhail Yanovitsky rečitaliu. Jie abu buvo laimėtojai 1992 m. Gina Bachauer tarptautinės pianistų varžybose. Koncertas bus girdimas FM banga, per WQXR radijo stotį.

DEBORAH FUNDACIJOS PARAMA LIETUVOS MEDICINAI

Š.m. liepos 13 d. Deborah fundacijos prezidentas S.H. Fryczynski, Jr. pranešė LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečiui, kad fundacija nusprendusi pasiųsti į Vilniaus universiteto ligoninę modernios medicininės technikos, mašinerijos ir instrumentų, skirtų širdies bei plaučių ligų gydymui. Visas projektas yra 4 mil. dolerių vertės ir jį įveina Lietuvos gydytojų – širdies ir plaučių specialistų – dvimėseninis pasiūlymas Deborah ligoninėje, New Jersey valstijoje. Pagal Deborah fundacijos prez. Fryczynski, Lietuva gerokai pralenkia savo kaimyninių valstybių ligonines, todėl pagalbai bus vertingiausia. Jis taip pat šiltu žodžiu paminėjo Vilniaus universiteto operacijų klinikos direktorių dr. Vytautą Sirvydį ir dr. Jokūbą Stuką ir jo žmoną Loreta, kurie yra ypač aktyviai įsijungę į medicininę pagalbą Lietuvai projektą.

A. Gečys, remdamasis karinio transporto „Humanitarian lift“ programa, kreipėsi į JAV prezidentą ir Gynybos sekretorių, prašydamas fundacijos siuntą nugabenti į Vilnių. Prašymas

buvo patenkintas, o JAV LB paskyrė 2000 dol. siuntos į Vilnių paruošimui. Be to, Philadelphia LB apylinkės pirm. Teresė Gečienė įteikė 500 dol. čekį, o Jeane Dorr perdavė iš Anastazijos Čiurlionienės palikimo Lietuvai 100 dol.

Vilniaus universiteto ligoninėje operacijos prasidės rugsėjo 19 d. ir užtruks iš viso 5 dienas. Jas vykdys 52 specialistų būrys, vadovaujamas Deborah ligoninės širdies operacinės šefo dr. Lynn H. McGrath. Per tas 5 dienas bus operuota 30 vaikų. Operacijas stebės Lietuvos kardiologai, o pati eiga bus filmuojama ir video filmai naudojami medicinos studijoms. Kai ši svečių medikų grupė baigs savo darbą ir išvyks iš Vilniaus, ją pakeis Lenkijos gydytojai, gilinęsi Deborah ligoninėje 1980 m.

B. Raugas

PADĖKA

Šių metų liepos 23 dieną, sulaukęs 70 metų, po trumpos ligos, bet ilgos ir skausmingos agonijos, Viešpaties pašauktas, iškelia į Amžinybę.

A.†A. SIMAS KVEČAS

Palaidotas liepos 30 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame prel. A. Olšauskui už paskutinį religinį patarnavimą Santa Monica ligoninėje. Prel. V. Bartuškaitį už rožinį ir maldas Pierce Brothers koplyčioje, Santa Monica, Ca.

Didelę padėką už šiltus atsisveikinimo žodžius, Lietuvos Generaliniam Garbės Konsului Kalifornijoje Vytautui Čekanauskui, taip pat Santa Monica ir Los Angeles organizacijų vardu: Altos – Antanui Mažeikai, Balfo – Rimantui Dapšui, Lietuvių Radijo valandėlės – Vytautui Šeštokiui. Ypatingą padėką reiškiamo Santa Monica lietuvių klubo pirmininkui Albinui Markevičiui už pravestą atsisveikinimą koplyčioje ir visokeriopą pagalbą mums.

Dėkojame visiems draugams bei pažįstamiems, taip gausiai atsilankiusiems šermentyse.

Dėkojame už velionio aprašymą „Draugo“ dienraštyje Vytautui Šeštokiui, o Antanui Mažeikai už aprašymą „Dirvoje“.

Gilią padėką reiškiamo kun. klebonui J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje aukojusiam šv. Mišias, pasakiusiam pritaikytą pamokslą ir atlikusiam apeigas šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už išpūdingas giesmes bažnyčioje.

Gilią padėką reiškiamo karsto nešėjams paskutinėje velionio kelionėje šioj žemėj.

Taip pat dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems dalyvavusiems šermentyse, užprašiusiems šv. Mišias, atsuntusiems gėles, už pareikštą užuojautą asmeniškai, laiškais, per spaudą ir aukas lietuvišioms organizacijoms.

Visiems gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydėjusiems velionį į kapines.

Dėkojame Donald A. ir Donald M. Petkams už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.

Nuliūdę: žmona Jadvyga, brolis, seserys ir giminės.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,

8030 – 9:00 v. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties

1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.

Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ – virš 10 skirtingų pakelių pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus

Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9625 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60467
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

A.†A. ANTANINA NENIENĖ

Gyveno Gary, IN.

Mirė 1992 m. rugsėjo 10 d., sulaukusi 92 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Naumiesčio parapijoje. Amerikoje išgyveno 70 m.

Nuliūdę liko: dukros – Marytė Ruzgienė su vyru Vladu, gyv. Merrillville, IN, ir Birutė Činkienė, gyv. Johnson City, Tenn.; seslė Sofija Adomaitienė su vyru Domu, gyv. Marquette Park, Chicago; anūkai: Rita Riškienė su vyru Jurgiu ir šeima, Linda Burbienė su vyru Ričardu, dr. Edvardas Ruzga su žmona Dale ir šeima, Jonas Činkus, Antanas Činkus su žmona Debby ir šeima, Rūta Nieberding su vyru David ir šeima; taip pat devyni proanūkai. Brolinė Janina Tautvilienė, jos duklė Jūratė Fisher su vyru Peter ir šeima bei daug kitų giminių ir pažįstamų.

Priklausė Amerikos Lietuvių Tarybai, buvo viceprezidentė 45 metus; Moterų sąjungai, buvo pirmininkė; šv. Kazimiero rėmėjų draugijai, Gyvyje Rožančiaus draugijai, buvo pirmininkė 20 metų; Apaštalystės Jėzaus Širdies draugijai ir Lietuvos Politikos klubui.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, rugsėjo 12 d. nuo 2 iki 5 v.v. ir nuo 7 v.v. iki 9 v.v. ir sekmadienį, rugsėjo 13 d. nuo 2 iki 5 v.v. ir nuo 7 iki 9 v.v. Pruzin Funeral Home laidojimo namuose, 6360 Broadway, Merrillville, IN. Rožančius sekmadienį 7:30 v.v.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 14 d. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto bus atlydėta į šv. Kazimiero bažnyčią, 1390 W. 15 Ave., Gary IN, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nuliūdama į Calvary kapines, Portage, IN.

Vietoje gėlių prašome aukoti šv. Mišioms arba Utenos Vaikų Globos namams, Utenos rajonas, Kauliniškio km. Lietuva.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, sesuo, anūkai, proanūkai, brolinė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Pruzin Funeral Home. Tel. 219-980-9070.

KELIAUK Į LIETUVĄ UŽ PIGIAUSIĄ KAINĄ!

Lėktuvu | Vilnių iš Tampa, FL ir atgal

tik \$739!

Bilieto įsigijimo data pratęsta iki

sekančio pranešimo

Keliauti po spalio 1 d.

Yra ir daugiau suvaržymų.

Atsivežkite artimuosius iš Vilniaus į Ameriką.

Bilietų pristatymas į Lietuvą – garantuotas.

\$1,042 Vilnius – Tampa ten ir atgal

Galima keliauti ten ir atgal iš visų kitų JAV miestų!

Smulkesnei informacijai kreipkitės;

SAFARIS

Travel Specialists to and from Lithuania

Aras Miezėlis, Bette Gaskey

4340 Duhamel Rd., Madeira Beach, Florida

Tel. 813-398-7413

Fax. 813-392-3895

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

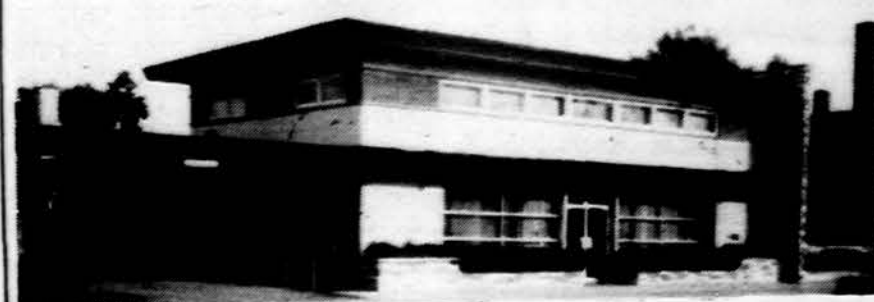
Telefonas – (1-312) 927-1741

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidojimo namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidojimo namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidojimo namus galite pasiekti

skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Metinis „Draugo“ banketas bus Martinique pokylių salėje rugsėjo 27 d., sekmadienį. Šiuo banketu padedamas vaikus, kuriam vadovauja Vaclovas Momkus. Bilietus į banketą jau dabar galima įsigyti „Draugo“ administracijoje darbo metu 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, tel. 312-585-9500.

x JAV LB Chicago apygarda buvo įkurta prieš 40 metų lapkričio 24 d. Jai vadovavo 13 pirmininkų. Pasutiniui 20 metų laikotarpyje buvo še pirmininkai: Romualdas Kronas, Modestas Jakaitis, Kazys Laukaitis ir Birutė Vindašienė. Rugsėjo 20 d., sekmadienį, Lietuvių centre Lemonte bus suaktyvininis minėjimas.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapija kasmet turi Šiluvos atlaides. Juos šiemet veda svečias iš Lietuvos Raseinių klebonas kun. Vytautas Griganičius. Šį sekmadienį, rugsėjo 13 d., 2 val. p.p. bus procesija, kuriai moterys, jei gali, apsirengia tautiniais drabužiais, organizacijos renkasi su vėliavomis.

x Suvalkiečių draugija rengia rugsėjo 20 d., sekmadienį, linksma gegužinę Šaulių namuose. Pradžią 12 val. Ramanuskas linksmins gera muzika. Bus įvairūs laimėjimai. Kas gali, prašomi atsinešti fantų. Visi nariai ir svečiai kviečiami ir laukiami pabūti suvalkiečių pasilinksminime.

x Lietuvių Žagarės klubo poatostiginių narių susirinkimas bus ketvirtadienį, rugsėjo 17 dieną, 1 valandą po pietų Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti. Yra svarbių reikalų apšvarstyti. Po susirinkimo bus vaisės.

x Viktorijos Meilytės užsakai prieš santuoką su Arthur Kore eina Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

x Antras Kaimas su nauja programa pasirodo Playhouse salėje, 2515 W. 69 St., rugsėjo 12, 13, 19, 20 ir spalio 3, 4 d. Pradžią: šešt. — 7:30 v.v., sekm. — 6 v.v. Rezervacijos ir kvietimai: Patria, 2638 W. 71 St., (312) 778-2100.

x NOLOMS PIRKTI PASKOLAS duodamas mažais mėnesiais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747.

x Svarbu žinoti, kas vyksta kasdien besikeičiančioje Lietuvoje? Neturintiems galimybių klausytis „Rytmečio ekspreso“ nuo pirmadienio iki penktadienio 11 val. ryto per WPNA 1490 AM bangomis, siūloma savaitinė Lietuvos įvykių apžvalga „Labas rytas!“ iš tos pačios radijo stoties sekmadieniais nuo 8 val. ryto. Dėl skelbimų kreipkitės tel. (708) 524-9762 arba adresu: P.O. Box 3878, Oak Park, IL 60303. Laidos girdimos Illinois, Indiana ir Michigan valstijose. Klausykite ir būsite informuoti!

x Greitis, garantija ir paslaugumas išskiria Baltia Express iš kitų kompanijų. Siųskite viska: naują ir naudotą. Skambinkite nemokamu tel.: 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. Žiūrėkite reklamą „Draugo“ viduje.

x Operos choras kviečia seniai atvykusius iš Lietuvos jungtis į dainininkų eiles ir atvykti į pirmąją sezono repeticiją Jaunimo centre rugsėjo 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak.

x Balso pirmininkė Maria Rudienė šią vasarą visą mėnesį buvo išvykusi lankyti Suvalkų Trikampio lietuvių po pasikeitimų vietinėje lankžioje ir vykti į pirmąją sezono repeticiją Jaunimo centre rugsėjo 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak.

x Solistė Jolanta Stanelytė rugsėjo 15 d. atvyksta į Chicago. Jos koncertas Jaunimo centre rengiamas rugsėjo 20 d. 3 val. p.p. Rengia „Margutis“.

x Indrės Lukaitės tapybos darbų parodos atidarymas įvyko š.m. rugsėjo 11 d. Objects Gallery, 230 West Huron Chicagoje. Paroda galima lankyti visą rugsėjo mėnesį, nuo 5 iki 9 v. vakare. Norintieji susipažinti su mūsų jaunos dailininkės menu kviečiami parodoje apsilankyti.

x Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke rengia karnavalus rugsėjo 24, 25, 26 ir 27 d., sekmadienį, dienomis.

x Aldona ir Vladas Stropai grąžino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka „Draugui“. Dėkojame. Stropai šiomis dienomis apsigyveno naujojoje, didelėje ir gražioje rezidencijoje, Lemont, Ill., kurios planą su projektavimu ir statyba vadovavo inž. Vladas, padedant patarimais darbuotojai žmonai Aldonai. V1. Stropai yra Lietuvių operos veteranas, abu nuosirdūs dienraščio rėmėjai.

x Vladas Pleckaitis iš Toronto, Kanada, pratęsė prenumeratą su 60 dol. (USFund) auka, V1. Pleckaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą lietuviško žodžio tariaime nuosirdų ačiū.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos surengtame Tautos šventės minėjime rugsėjo 6 d. Chicagoje prie Laisvės paminklo. Iš kairės: Stasys Briedis — rengimo komiteto pirmininkas, Bronius Nainys — PLB pirmininkas, Jolita Kriaučiūnaitė-Arzbacher — programos vedėja, gen. konsulas Vytautas Čekanauskas — kalbėtojas ir dr. Leonas Kriaučiūnas — ALT sąjungos pirmininkas.

Nuotr. Ir. Kriaučiūnienės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PARAMA DEMOKRATIJAI LIETUVOJE

Komitetas už demokratine Lietuvą sėkmingai pradėjo darbą ir telkia aukas paremti Sąjūdžio koaliciją, vadovaujamą A. Tarybos pirm. Vytauto Landsbergio ateinančiuose seimo rinkimuose, įvykstančiuose šiuo metų spalio 25 d. Kadangi laikas yra labai ribotas, prašome tautiečius nedelsiant savo auką pasiūlyti į Standard Federal banką „Draugo“ skelbime nurodytu adresu ir vardu. Aukas galima įteikti ir kiekvienam komiteto nariui su užpildyta atkarpą.

Pradžią yra geras, ir pirmosios aukos jau pasiūlytos A.T. pirm. V. Landsbergiui į Vilnių. Aukokime visi pagal savo sąžinę ir išgales, kad Sąjūdžio koalicija turėtų galimybę atsverti kairiųjų nomenklatūrininkų varomą propagandą, klaidinančią balsuotojus. Dalyvaukite balsavime ir remkite Sąjūdžio koalicijos pastangas, įtvirtinti Lietuvos nepriklausomybę demokratinėje valdymo santvarkoje.

x LB Socialinių Reikalų tarybos priežiūroje veikiančios restoranai „Seklyčia“ už prieinamą kainą kiekvieną dieną ligoniams ir nepajėgiems vyresnio amžiaus asmenims pristato maistą į namus. Teirautis: tel. 312-476-2655.

x Aidas Palubinskas dirba Vyresniųjų centre kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 3 val. p.p. iki 6 val. p.p. Jis padeda įvairiais imigracijos reikalais, daro vertimus ir padeda išrūpinti Vokietijos pensijas. 2713 W. 71 St., tel. 312-476-2655.

x Padėkite vargstantiems Lietuvoje: Žaibo Nr. 6: miltai, cukrus, ryžiai, aliejus, kava, kakava, druska, kumpis, persikai, ananasai, slyvos, razinos, apie 60 svarų deficitinio maisto su pristatymu į namus — \$100.00 „Žaibas“ 9325 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-8090.

x „SAGIL'S restoranai yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiepti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujo-kienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

PRASMINGAI PAMINĖTA Tautos šventė

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba, pirmininkaujama dr. Leonu Kriaučiūnu, 1992 m. rugsėjo 6 d. Jaunimo centre Chicagoje surengė Tautos šventės minėjimą. Minėjimo komiteto vadovavo valdybos vicepirmininkas Stasys Briedis. Minėjimas pradėtas pamaldomis jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis ir pasakė pamokslą apie aukos ir tautos prasmę. Auką atnešė Irena Kriaučiūnienė ir Petras Bučas. Mišių metu giedojo solistė Praurimė Ragienė, vargonavo muzikas Manigirdas Motekaitis.

Po pamaldų didelis būrys lietuvių susirinko prie Laisvės paminklo, kur specialiu apeigų metu buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę kariai, partizanai, tremtiniai, sukilėliai ir

x Bronius Beržanskis, gyv. Michigano valstijoje, kreipėsi į Marijos Karalienės giminę, Valmantą Bentnorį, Lietuvoje, kuris pasiryžo vykti į Sibiro miestą Ilką ir atgabenti jo tėvo, Jono Beržanskio, palaikus į Lietuvą. Atvežtieji tremtinio palaikai buvo palaidoti naujose Plungės kapinėse šalia dukters Justinos, kuri grįžusi iš Sibiro, niekur negalėjo prisiregistruoti gimtojoje Plungeje. Į laido-tuves iš JAV buvo atvykęs a.a. Beržanskio sūnus Bronius ir Marija Karalienė. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, visi M. Karalienės giminės bei tremtinio draugai ir pažįstami atvykę net iš tolimiausių Lietuvos vietų.

x Rimas Domanskis, nenuilstantis Lietuvių centro Lemonte valdybos pirmininkas, visus kviečia atsilankyti į metinį centro renginį, Derliaus šventę, ir tokiu būdu pasi-džiaugti centro nuveiktais darbais ir prisidėti prie centro išlaikymo. Šventė įvyks šeštadienį, rugsėjo 26 d., 6:30 v.v.

x Ieškomi broliai Arūnas ir Narūnas Bukauskai. Prašome atsiliepti rašant šiuo adresu: Stasys Pociulis, 5027-23 Ave., Kenosha, WI 53140.

x Dėkoju Atlanta Import-Export už laiku ir labai gerai pristatytus siuntinius mano seseriai Marijampolėje. Alfonsas Kairėlis, Viktoras Kairėlis su šeima.

laisvės gynėjai. Iškilmei vadovavo kapitonas Andrius Juškevičius, aukurą uždegė gen. konsulas Čekanauskas iš Los Angeles, asistuojamas Alės Briedienės ir dr. Laimos Šimulienės. Prasminga žodį tarė dr. Leonas Kriaučiūnas, o gėlių vainiką padėjo sesutės Renata ir Irena Kvantaitės, pasipuošusios tautiniais rūbais. Nuskambėjo Lietuvos himnas.

Po kritusių už Lietuvos laisvę pagerbimo susirinkime į salę testė Tautos šventės minėjimo. Čia susirinkusius pasitikio lankiu lietuvišku žodžiu šių iškilnių programos vedėja Jolita Kriaučiūnaitė-Arzbacher. Nuskambėjo Amerikos ir Lietuvos himnai, vedami solistės Audronės Gaižiūnienės, akompanuojant muzikui M. Motekaičiui.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas iš Los Angeles Vytautas Čekanauskas. Savo kalboje priminė, kad Vytauto Didžiojo dvasia tebėra gyva tautoje ir išeivijoje. Vytauto genijus sukūrė galingą valstybę ir tuo laiku pirmavo Europos valdovų tarpe. Lietuva pergyveno didybę ir kritimo laikus, bet sugebėjo pakilti ir atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, nors teko patirti daug nuskaudos, pažeminimo ir padėti gyvybės auką. Ir šiandien Lietuva dar kovoja su bolševikinių rusų okupantu

palikimu, politiniu ir ekonominiu chaosu. Savo puikiai paruoštoje paskaitoje palietė dabartinę politinę padėtį ir artėjančius rinkimus į seimą, nuo kurio sudėties gali priklausyti tolimesnis Lietuvos likimas.

Prelegentui padėjo programos vedėja Jolita Kriaučiūnaitė, o publika ilgai plojo, parodydama pasitenkinimą.

Minėjimo dalyje išgirdome solistę Audronę Gaižiūnienę, kuri pirmiausiai padainavo liaudies ir lietuvių kompozitorių keletą dainų, o užbaigė pasaulinių kompozitorių kūryba. Solistei akompanavo muzikas Alvydas Vasaitis. Įtarpoje jaunasis smuikininkas Valdas Vasaitis, akompanuojamas tėvelio muziko Alvydo Vasaičio,meisteriškai pasmuikavo Vivaldžio ir Severno kūryba.

Abu menininkai sulaukė gausių plojimų, o rengėjai įteikė gėlių puokštes.

Minėjimą užsklendė ruošos komiteto pirm. Stasys Briedis, išreiškęs nuoširdžią padėką paskaitininkui, menininkams, programos vedėjai ir gausiai susirinkusiai publikai.

Teko nugirsti publikos pasitenkinimą prasmingu Tautos šventės minėjimu, ypač pasakytas gen. konsulo žodžiais, nušvietusiais dabartinį Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės padėtį. Aiškėja, kad Lietuvos A. Taryba yra pasidalinusi į pagrindines frakcijas, kurių kairioji siekia įsitvirtinti valdžioje ir vesti Lietuvos valstybę senosios nomenklatūros kryptimi. Argi tauta, 50 metų kentėjusi bolševikų nuoskaudas, pažeminimą ir terorą, leis sugrąžinamą į lagerių gaidynę?

Išvija į čia gali prisidėti ne tik savo balsais, bet ir skatiku, taip reikalingu Sąjūdžio koalicijai atsverti kairiųjų propagandai.

Šis minėjimas sutvirtino mūsų ilgametę kovą už Lietuvos laisvę ir nubraukė benusedančias dulkės ant mūsų puoselėtų idealų. Išvija dar tebėra reikalinga ir šių dienų Lietuvai padėti moraliai ir materialiai.

A. Juodvalkis

ALTS-GOS PIRMININKO DR. LEONO KRIAUCIŪNO ŽODIS

Brangūs šios šventės minėjimo dalyviai.

Lietuvių tauta, siekdama laisvės ir nepriklausomybės, nuėjo sunkų, pilną kančių kelią. Prisiminimas tautos valstybiškai nepriklausomo subrendimo,

paskelbto 1430 metais, iškėpė mūsų brolius sunkiais okupacijos metais siekti laisvės, nevengiant aukų, ir paskatino mus, gyvenančius svetimame krašte, prisiminti tautos praeitį, kuri ipareigoja stengtis išsaugoti tautos kultūrą ir rūpintis tautos reikalais.

Šių metų Tautos šventė mus dar daugiau ipareigoja. Žiauri 50 metų okupacija, trėmimai, kankinimai, žudynės nepalaužė mūsų brolių tėvynę, mūsų tautos didvyrių-partizanų išniekinti lavonai ir nekaltai pralietas kraujas nenuėjo veltui. Nenuėjo veltui ir mūsų pastangos. Kalbėjom pavergtų brolių vardu, skelbėm laisvajam pasauliui apie tą žalą ir skriaudą, kurią okupantas darė mūsų kraštui, gyvenant Lietuvos bylą tarptautinėse konferencijose ir aiškinome klatingą Molotovo-Ribentropo sandorį. Tik visų bendromis pastangomis tikslas siektas ir ta kova apvainikuota 1990 m. kovo 11 d. pareiškimu, atstatant 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą.

Po ilgų pastangų Lietuva įsijungė į laisvų pasaulio tautų šeimą.

Šiandien mintimis jungiamės su mūsų broliais tėvynėje. Mes sveikiname juos ir džiaugiamės jų ryžtu, ištverme ir pasišventimu.

Mes pagarbiam lenkiame galvas prieš žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės. Savanorių sudėtos gyvybių aukos prie televizijos bokšto, parlamento rūmų, Medininkuose ir kitur, tai šių dienų juozapaviečiai, eimčiai, lukšiai.

Lietuva laisva ir nepriklausoma, bet okupacijos padarytos žaizdos giliai, rusų kariuomenė dar tebestovi Lietuvoje. Ekonominė padėtis sunki. Dideli politiniai nesutarimai. Landsbergio žodžiais, dar daug negeorvių slegia Lietuvą. Parama Lietuvai dar daugiau reikalinga. Artinas lemtingi seimo rinkimai. Nuo šių seimo rinkimų priklausys Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės ateitis.

Tad junkime jėgas Lietuvai atstatyti, jos laisvės ir nepriklausomybės šviesesiam rytojui. Mes su nepriklausoma Lietuva!

Savo žodį norėčiau baigti prez. A. Smetonos žodžiais: „Nori nepriklausomybės — mokė aukotis ir būk kantrus. Be ištvermės vergu būsi“.

Tik, Dieve, mums padėk!

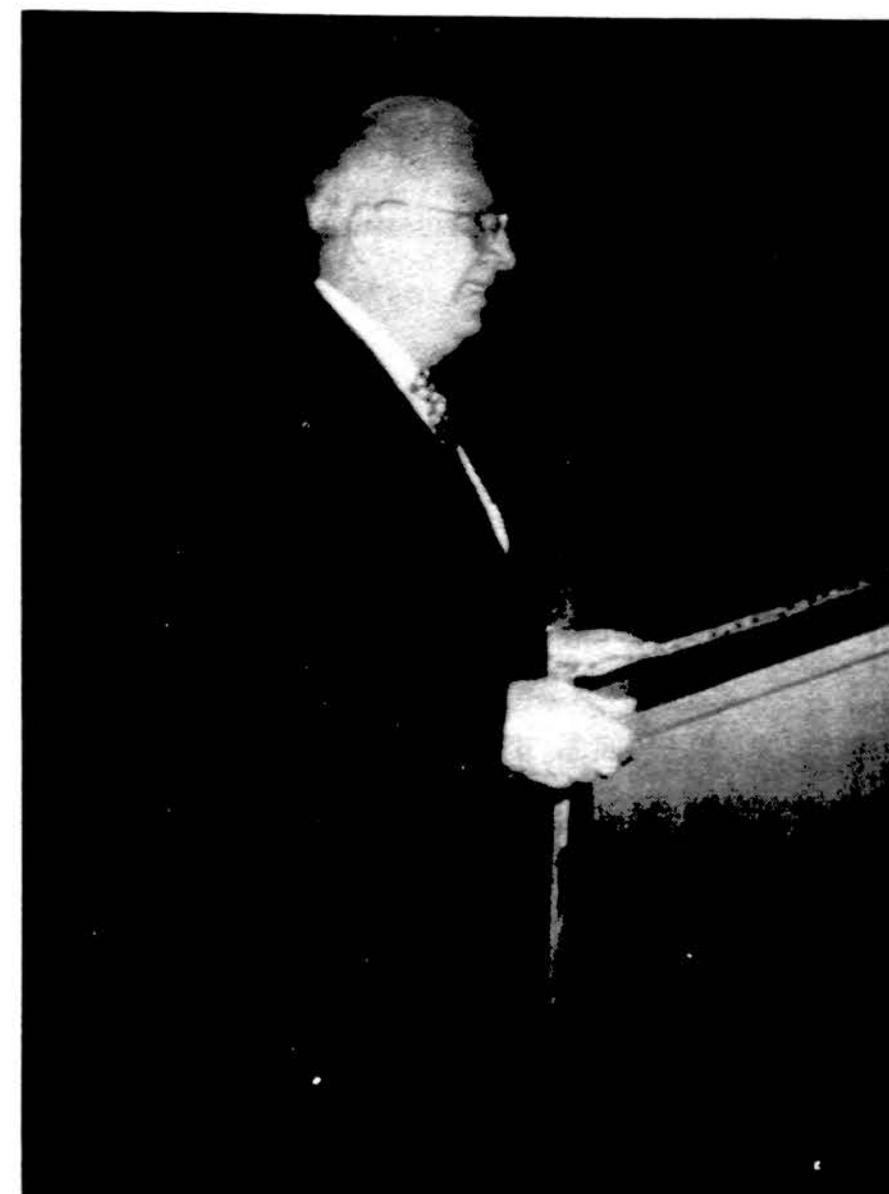
IŠ ARTI IR TOLI KANADOJE

— A.a. Elzbieta Tiknienė, 95 metus pradėjusi, rugpjūčio 31 d. mirė Hamiltone. Ji buvo 1965 metais mirusios a.a. Felikso Tikniaus žmona. Į Kanadą buvo atvykusi 1948 metais. Nuliūdime liko duklė Regina Tikniūtė Bagdonienė, žentas Rimas Bagdonas, anūakai Regina, Ramona ir Ričardas, proanūakai Kristina ir Matas.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas kalba Tautos šventės minėjime Chicagoje.

Nuotr. Ir. Kriaučiūnienės